

nauczaj
lepiej

GOETHE-INSTITUT
POLEN

Pismo wydawane pod patronatem
Goethe-Institut w Polsce

Język Niemiecki

cenę 22,50 zł
(w tym 5% VAT)

praktyczne, profesjonalne, na wszystkie poziomy

Rund um die Natur

Mein kleiner Zoo

– materiały
dydaktyczne dla
kilkulatków

Językowe zajęcia w terenie

dla
starszych klas
szkoły podstawowej

Porównywanie zagrożonych gatunków zwierząt

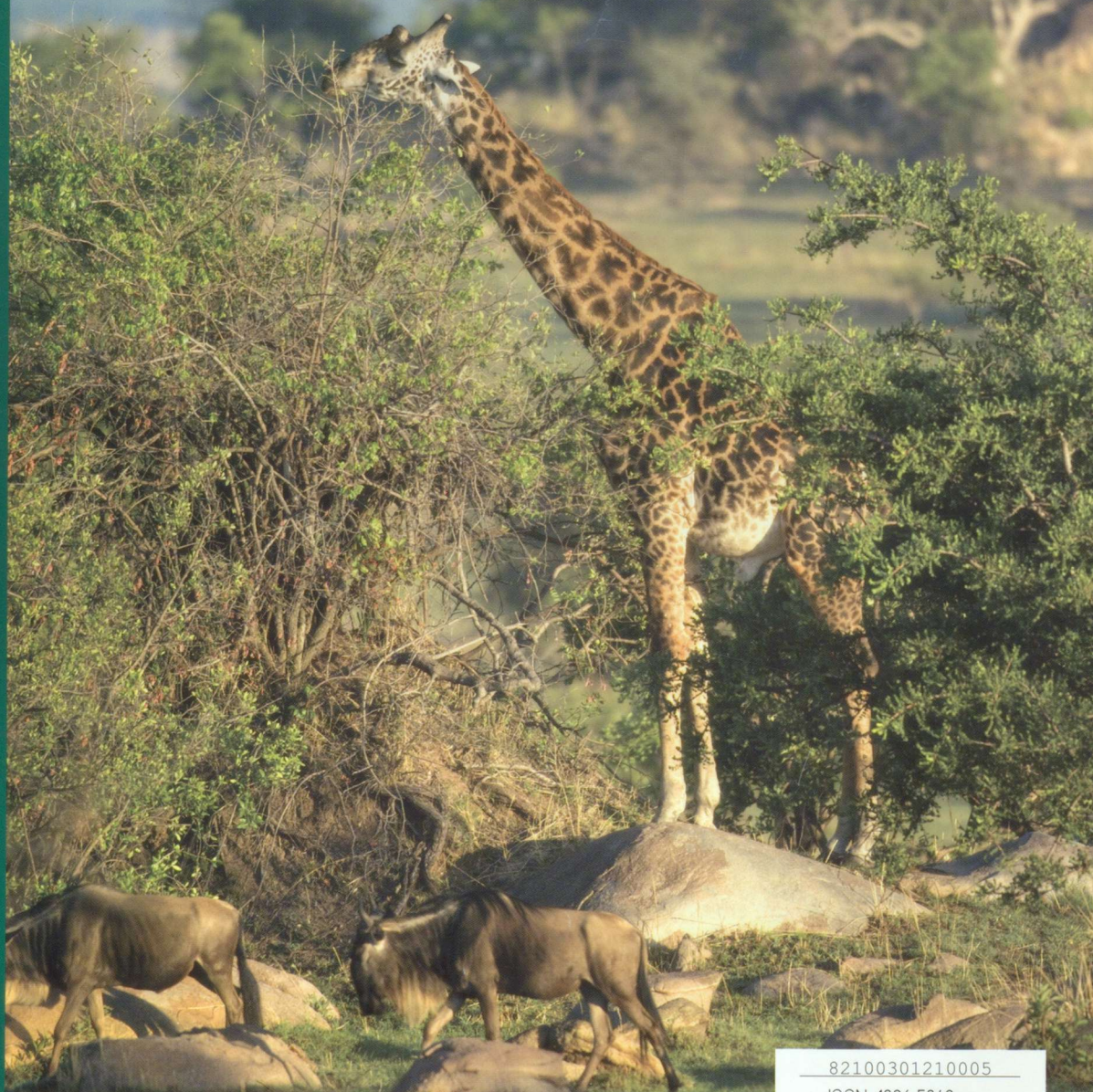
– ćwiczenia
z zakresu
gramatyki
i słownictwa

Zagrożenia dla świata zwierząt

wynikające
z ekspansji
cywilizacji
– historyjka obrazkowa

Pisanie kreatywne

o losie dzikich
zwierząt zagnanych
do miast

82100301210005

ISSN 1896-5849

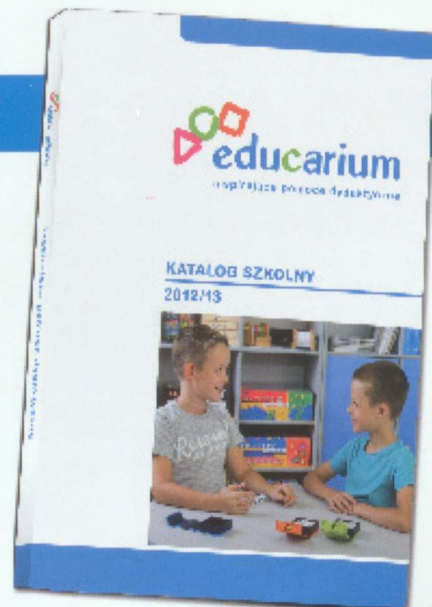

9 771896 584202

Nowe układanki Schubitrix do języka niemieckiego

Układanki Schubitrix zachęcają dzieci do czytania ze zrozumieniem w języku niemieckim. Zadaniem dziecka jest dopasować boki trójkątów w taki sposób, aby stykając się ze sobą utworzyły prawidłowe zdanie, wyrażenie lub wyraz. Każdy komplet zawiera 2 układanki na 18 dużych, dwustronnych elementach.

Więcej układanek Schubitrix w nowym katalogu szkolnym 2012/2013 lub na www.sklep.educarium.pl

Einfache Wörter

Wyrazy w tej układance mają łatwiejszą pisownię względem wymowy.

nr kat. 255-5135

Schwierige Wörter

Wyrazy w tej układance mają trudniejszą pisownię względem wymowy.

nr kat. 255-5137

każda układanka
59 zł

Einfache Sätze

Układanki zawierają bardzo proste zdania składające się z podmiotu i orzeczenia.

nr kat. 255-5133

Leseimpulse

Treści związane z różnicami ilościowymi i kolorami, np. eine blaue Jacke, zwei gelbe Autos, Wyrażenia przyimkowe, np. eine Oma mit Brille, drei Pilze am Baum.

nr kat. 255-5131

OD REDAKCJI

Drogie Koleżanki i Koledzy!

Bieżący numer naszego dwumiesięcznika poświęcamy tematowi *Rund um die Natur*. Stan środowiska naturalnego oraz problemy związane z jego ochroną stanowią nie tylko przedmiot troski niemalże wszystkich ludzi na świecie, ale są także tematem zajęć z przedmiotów bloku przyrodniczego w naszych szkołach. Również autorzy nowej PODSTAWY PROGRAMOWEJ PRZEDMIOTU JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY przewidują jego realizację. Często zajęcia traktujące o środowisku naturalnym kojarzą się uczniom z przekazywaniem nudnych, nieciekawych informacji. Z tego względu zespół redakcyjny prezentowanego numeru podjął próbę udowodnienia, że wcale tak nie musi być. Jeśli nauczający dysponują interesującymi materiałami, może temat ten okazać się także na zajęciach z języka niemieckiego niezwykle absorbujący, zaś uczniowie będą mieli okazję, aby znaleźć dla siebie inspiracje do dalszego zgłębiania wiedzy.

Zeszyt otwiera materiał Luizy Ciepielewskiej – Kaczmarek pt.: „Mein kleiner Zoo... czyli najmłodszy uczniowie opowiadają o zwierzątkach”, który autorka opracowała na potrzeby nauczycieli uczniów kilkuletnich. W tym miejscu na uwagę zasługuje fakt, iż prezentowane techniki zostały wypróbowane w grupach dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych, gdzie znakomicie się sprawdziły.

Z kolei materiał autorstwa Magdaleny Michalak i Kathariny Funken „Lernort Natur: Tiere entdecken” ma na celu umożliwienie uczniom szkoły podstawowej odkrywania zwierząt z bliska, za pomocą wszystkich zmysłów. Autorki zakładają przeprowadzenie

proponowanych zajęć nie tylko na miejscu w szkole, ale także poza jej budynkiem, np. w ogrodzie zoologicznym.

Niemniej ciekawą propozycję zajęć dla nauczycieli osób o wyższej biegłości językowej przygotowała Elżbieta Kur. W artykule o zagrożonych gatunkach zwierząt autorka zdyktowała teksty zawierające podstawowe informacje o wyglądzie, długości życia poszczególnych zwierząt oraz ciekawostki na temat ich nawyków żywieniowych i zachowań.

Temat zagrożonych zwierząt pojawia się także w artykule Sebastiana Chudaka pt.: „Von Elchen, Eulen und anderen Waldbewohnern... czyli o zagrożeniach dla natury związanych z rozbudową miast, budową autostrad i zanieczyszczeniem środowiska”. Zaprezentowane materiały nadają się do pracy z dziećmi i młodzieżą o różnicowanym poziomie językowym – od poziomu A1 do B1.

W materiale Agnieszki Pawłowskiej pt.: „Im Großstadtschungel” znajdziecie Państwo ćwiczenia dla uczniów o biegłości językowej B1–B2, opracowane na podstawie jednego z artykułów Andre Kernerera.

Na końcu numeru – w kąciku zatytułowanym „Rund um die Natur mit der Maus” zamieszczono zebrane i sprawdzone przez Sebastiana Chudaka linki do stron WWW, zawierające materiały poświęcone tematowi bieżącego zeszytu.

Serdecznie namawiam Państwa do zapoznania się z najnowszym wydaniem *Nauczaj Lepiej – Język Niemiecki*, żywiąc przy tym nadzieję, że zamieszczone w nim materiały spotkają się z Państwa życzliwym odbiorem.

Redaktor Naczelna
Renata Rybarczyk

Spis treści

4. Mein kleiner Zoo... czyli najmłodszy uczniowie opowiadają o zwierzątkach
Luiza Ciepielewska-Kaczmarek
14. Lernort Natur: Tiere entdecken
Magdalena Michalak, Katharina Funken
24. Über Elefanten, Eisbären und Pandas...
czyli porównujemy zagrożone gatunki zwierząt
Elżbieta Kur

34. Von Elchen, Eulen und anderen Waldbewohnern...
czyli o zagrożeniach dla natury związanych z rozbudową miast,
budową autostrad i zanieczyszczeniem środowiska
Sebastian Chudak
48. Im Großstadtschungel
Agnieszka Pawłowska
56. Rund um die Natur mit der Maus...
czyli o serwisach internetowych poświęconych światowi roślin
i zwierząt, zagrożeniom i ochronie środowiska naturalnego itp.
Sebastian Chudak

Mein kleiner Zoo

... czyli najmłodszy uczniowie opowiadają o zwierzątkach

Materiały dydaktyczne odgrywają w procesie nauczania i uczenia się bardzo ważną rolę. Muszą być dostosowane nie tylko do wieku uczniów, ich zainteresowań, ale również – a może i nawet przede wszystkim – do ich możliwości kognitywnych. Mając do czynienia z dziećmi, a więc grupą kilkulatków, nie możemy zaproponować tekstów do czytania, czy wymagać pisania, choćby były to najkrótsze formy. Ta grupa wiekowa, podobnie jak każda inna, rządzi się swoimi prawami. Powinny tu dominować zadania na ćwiczenie umiejętności receptywnych, co jednak nie wyklucza pierwszych ustnych produkcji językowych. Nie wolno nam bowiem zapominać, że poznawanie nowego słownictwa nie jest celem samym w sobie, a jedynie środkiem do celu, jakim w przypadku nauki języka jest sprawna komunikacja. Wprowadzając na zajęciach nowe słownictwo pamiętajmy, że nauka ma sprawiać przede wszystkim przyjemność, ćwiczenia powinny być tak dobrane, by w sposób ciekawy, ale i w dużej mierze zabawowy wprowadzać uczniów w nowe kręgi tematyczne. Nie wszystko musi być zawsze dosłownie i z powagą realizowane na zajęciach. Moje doświadczenie pokazuje, że dzieci szczególnie chętnie angażują się w te ćwiczenia, które umożliwiają im humorystyczne, żartobliwe wypowiedzi (por. ćwiczenia *Mein Monstertier, Richtig? Falsch?*). Warto zwrócić uwagę, by ćwiczenia zawierały elementy zaskoczenia, nie wszystko było do końca przewidywalne. Co równie ważne – sukces nauki mówienia w języku obcym w dużej mierze zależy od tego, na ile uda nam się uwzględnić dziecięcy świat uczuć, przeżyć i doświadczeń w procesie nauki. Można to osiągnąć dzięki choćby tak prostym pytaniom jak „Popatrz na obrazek. Tu jest... A jak to jest u Ciebie?”, „Ty też masz/byłeś/...”. Dla dzieci ich świat jest najważniejszy i jeśli im na to pozwolimy, chętnie nas do swojego świata wpuszczają dzieląc się z nami swoją wiedzą i doświadczeniami.

Proponowane przez mnie ćwiczenia zostały tak dobrane, by na każdym etapie lekcji można było zachęcić uczniów do produkcji językowej. Uczniowie poznają nowe słownictwo, które umożliwi im formułowanie prostych wypowiedzi z zakresu tematycznego zwierząt. Celowo nie wprowadzam tutaj sztywnej kolejności ćwiczeń, tak aby nauczyciel mógł sam je dobrać w zależności od liczebności grupy, zainteresowań dzieci i ram czasowych.

Wiek uczniów: wszystkie ćwiczenia były przeprowadzone z dziećmi w wieku już od 4 lat, proponowane ćwiczenia i zabawy językowe nadają się zarówno

no dla grup przedszkolnych, jak i na poziomie szkoły podstawowej.

I – Ćwiczenia na nazwy zwierząt

Wprowadzenie – na początku przypominamy lub wprowadzamy nazwy wybranych zwierząt. W tym celu pokazujemy uczniom kolejno karty ze zwierzętami *Das ist ein...*. Możemy przy tym zadawać krótkie proste pytania np. *Das ist ein Frosch. Wer weiß, welche Farbe hat ein Frosch?, Wo lebt ein Frosch – zu Hause, im Wasser, im Wald?, Das ist ein Löwe. Woher kommt ein Löwe? Wer von euch hat schon einen Löwen gesehen?*

Dzięki tego typu pytaniom (te trudniejsze można za pomocą krótkich wtrąceń przetłumaczyć: *Das ist ein Löwe. Woher kommt ein Löwe? Wer hat schon einen Löwen gesehen? Kto widział lwa? Wer hat schon einen Löwen gesehen?*) nawiązujemy do wiedzy oraz doświadczeń dzieci i angażujemy je emocjonalnie w proces nauki. Na koniec ćwiczenia losujemy obrazki i prosimy o podanie nazwy zwierzątka. Najlepiej, jeśli dzieci odpowiadają w grupie lub same się zgłaszają, nie wywołujemy dzieci do odpowiedzi, by niepotrzebnie nie wprowadzać sytuacji stresujących.

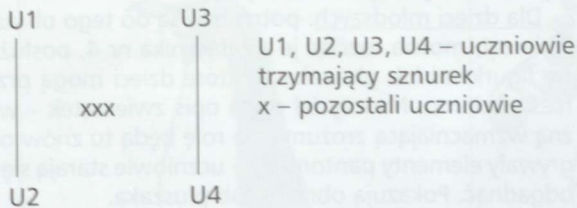
MEMO – kopiujemy (najlepiej podklejamy też na teksturę lub blok techniczny) i rozcinamy karty z załącznika nr 1 i 2. W grupach 5–6 osobowych rozdajemy po zestawie 24 kart ze zwierzętami – 12 czarnobiałych i 12 kolorowych, dzieci rozkładają je obrazkami do dołu, następnie kolejno odkrywają po dwie dowolne karty i wymawiają na głos nazwy zwierząt. Jeśli będzie to para (to samo zwierzę – karta kolorowa i czarnobiała) dziecko zachowuje ją i losuje kolejne dwie karty, jeśli nie, odkłada w to samo miejsce i kolejny gracz losuje karty. Wygrywa ten, kto nabiera najwięcej par. W trakcie gry należy zwracać uwagę, by uczniowie wymawiali na głos nazwy odkrywanych zwierzątek.

WÄSCHELEINE – Do kolejnej zabawy potrzebna jest większa przestrzeń. Jeśli brakuje jej w klasie, warto przenieść zabawę na korytarz. Potrzebujemy dwa sznurki do bielizny, klamerki i obrazki ze zwierzętami. Można je wyciąć z gazet i podkleić na sztywne kartki bloku technicznego, można bezpośrednio na blok techniczny wydrukować obrazki zwierząt z Internetu.

Przebieg: Czwórka uczniów trzyma napięty sznurek, każdy uczeń z jednej strony, pomiędzy robimy miejsce dla pozostałych uczniów. (Przy grupach lic-

¹ Dr Luiza Ciepielewska-Kaczmarek jest adiunktem w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; autorką wszystkich ilustracji jest Justyna Sawa.

niejszych możemy podzielić uczniów na dwie grupy, będzie wtedy potrzebna podwójna ilość materiałów).

Na jednym ze sznurków przyczepiamy za pomocą klamerki obrazki. Następnie prosimy dzieci do środka. Nauczyciel wymawia głośno kolejno nazwy zwierząt na obrazkach, zadaniem uczniów jest odnalezienie tego zwierzątka i przewieszenie obrazka jak najszybciej na drugi sznurek. (W celu utrudnienia zadania możemy rozwiesić obrazki na obu sznurkach, a o głośne wymienianie nazw zwierząt można prosić również któregoś z uczniów.) Doświadczenie pokazuje, że jest to jedno z ulubionych ćwiczeń dzieci. Dzięki zabawowemu charakterowi i okazji do wyjścia z ławek dzieci nie utożsamiają tego ćwiczenia z nauką.

WAS IST WEG?/ ICH SUCH E... – Do kolejnych ćwiczeń potrzebujemy figurki zwierząt, chustę, worek. Takie gumowe bądź plastikowe figurki zwierząt można kupić w sklepach z zabawkami lub poprosić uczniów o przyniesienie ich z domu. Mając do dyspozycji takie figurki możemy przeprowadzić m.in. następujące ćwiczenia:

- Zabawa w pantomimę: wrzucamy wszystkie zwierzątka do worka lub czapki, uczniowie kolejno losują jedną figurkę, którą muszą pantomicznie przedstawić. Zgaduje cała klasa lub np. w ramach konkursu mniejsze grupy.
- Rozkładamy figurki na stole, opisujemy dowolne zwierzątko, uczniowie muszą zgadnąć, które opisujemy. Możemy poszukać też cech wspólnych jak np. *Welche Tiere sind braun? Welche Tiere können schwimmen? Welche Tiere geben Milch? Welche Tiere leben zu Hause?* Jedno z dzieci odstawia te zwierzątka na bok.
- Ustawiamy figurki tak, by wszystkie dzieci je widziały, po czym zakrywamy figurki chustą, sięgamy ręką pod chustę, zabieramy jedną z figurek i pytamy *Welches Tier ist weg?* Zadaniem uczniów jest odgadnąć, które zwierzątko zniknęło. Staramy się pilnować, by dzieci wymieniały nazwy zwierząt po niemiecku. Dziecko, które odgadnie ustawia zwierzątko z powrotem na stole, przykrywa chustą i zabiera inne pytając *Welches Tier ist weg?*
- Dzieci siadają w kółku (przy większej ilości dzieci dzielimy na grupy, które kolejno biorą udział w zabawie) i prosimy, by wzięły ręce za siebie. Następnie rozdajemy im za plecami figurki zwierząt. Nauczyciel wymienia następnie zwierzątko mówiąc *Ich suche einen Hund. Wer hat einen Hund?* Dziecko, które myśli, że ma dane zwierzątko, krzyczy *Ich habe!* (zwróćmy uwagę, by dzieci nie brały w trakcie zabawy rąk do przodu, muszą za plecami za pomocą dotyku odgadnąć, co mają w ręku). Jeśli uczeń odgadł, może jako następny podać nazwę kolejnego zwierzątka. Ćwiczenie wcale nie jest takie

proste, na jakie wygląda, dzieci nie widzą, co mają za plecami w rękach, a sam dotyk bywa złudny. Często powstają śmieszne sytuacje, kiedy szukamy np. psa, a zgłasza się osoba z kozłem czy krową.

II – Ćwiczenia na opis zwierząt

Wprowadzenie – na początku przypominamy lub wprowadzamy nazwy części ciała (Kopf, Augen, Ohren, Nase, Beine, Pfoten, Schwanz).

MEIN TIERFREUND – zabawa wymaga nieco sprawności manualnej od uczniów, ale warto zaznaczyć na wstępie do zabawy, że nie chodzi nam o jakość rysunku, a głównie o dokładne odtworzenie podawanych szczegółów, czyli duży, mały, jeden, dwa itp.

Przebieg: Nauczyciel dyktuje szczegółowy opis jakiegoś zwierzątka (warto mieć taki opis przygotowany już wcześniej, by móc później sprawdzić poprawność wykonania rysunku). Aby również słabsi językowo uczniowie mogli wziąć udział w zabawie, warto uwzględnić przy opisie elementy pantomimy, czyli mówimy dany szczegół i za chwilę jeszcze raz mówimy to samo, ale również w miarę możliwości pokazujemy. Charakterystyczne elementy zwierzątka zostawiamy koniecznie na koniec opisu, w przeciwnym wypadku uczniowie nie będą słuchać opisu, tylko rysować zwierzę z pamięci.

Np. *Das Tier hat zwei kleine Augen, zwei kleine Augen (pokazujemy: malutki i następnie wskazujemy na oczy), zwei große Ohren (pokazujemy: duży i wskazujemy na uszy), es ist sehr groß und dick, es hat vier dicke Pfoten (pokazujemy gruby i wskazujemy na nasze nogi), einen dünnen, langen Schwanz und... eine sehr sehr lange Nase – einen Rüssel (pokazujemy pantomicznie długą trąbę). Was ist das? Wer von euch zeigt uns sein Bild?*

Następnie wybieramy rysunek jednego z dzieci i sprawdzamy wszystkie szczegóły, np. nauczyciel na głos czyta szczegóły, dziecko na swoim rysunku je pokazuje (zwei Augen, zwei Ohren, eine Nase, vier Pfoten, etc.) Pamiętajmy koniecznie o pochwalach: *Sehr gut! / Ganz toll hast du das gemacht! / Fantastisch! / Ein sehr schönes Bild! / Bravo! / ...*

Alternatywnie: **MEIN MONSTERTIER** – jeśli mamy więcej czasu, możemy poprosić uczniów o dyktowanie sobie na zmianę w parach lub małych grupach takich zwierzątek lub dowolnych stworów. Nie zmuszajmy przy tym dzieci do budowania pełnych zdań, wystarczą krótkie informacje *Augen groß, Nase klein* itd. Nawet, jeśli dzieci podają informacje w niepełnych zdaniach, będzie to i tak sukces, a z czasem pełne zdania i tak się pojawią.

CHARAKTERISTISCHES – aby móc uzupełnić opis zwierzątka, wprowadzamy lub przypominamy następujące informacje:

es ist grau/ grün/ bunt/..., es kann schwimmen/ fliegen/ singen, es lebt im Zoo, im Wald, in Afrika, zu Hause/ auf dem Bauernhof, es frisst Gras

Gra w **MEMO** pozwoli utrwalić te zwroty (opis patrz s. 4). W tym celu można wykorzystać karty z załącznika nr 5. Wystarczy skopiować karty w wersji kolorowej i czarnobiałej. Powstanie wtedy zestaw 24 kart.

WÜRFELSPIEL – kostka (załącznik nr 6) również pomoże utrwalić zwroty *es ist grau/ grün/ bunt/...* (obrazek z paletą farb – tutaj można wstawić dowolny kolor), *es kann schwimmen/ fliegen/ singen*, *es lebt auf dem Bauernhof*, *es frisst Gras*. (Można lekcję wcześniej rozdać kopie kostki, wtedy dzieci przynioszą na zajęcia już pokolorowaną i sklejona kostkę.)

- a) W tym celu uczeń rzuca kostką i buduje logiczną wypowiedź uwzględniając informację z obrazka np. *Ein Tiger kann schwimmen*. lub *Ein Papagei kann nicht schwimmen*.
- b) Uczeń rzuca kostką i zadaje pytanie *Welches Tier kann schwimmen?* Zadanie nadaje się również dla najmłodszych, ponieważ początek pytania jest zawsze ten sam *Welches Tier...*

RICHTIG? FALSCH? – to zadanie jest szczególnie lubiane przez uczniów, ponieważ zawiera element zaskoczenia i pozwala jednocześnie na budowanie humorystycznych wypowiedzi. Obrazki z załącznika nr 1 i 2 kładziemy na jednym stosie obrazkiem do dołu, karty z załącznika nr 5 układamy na drugim stosie. Dzieci losują kolejno po jednej karcie z każdego stosu i starają się zbudować proste zdanie. Następnie mówią, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe. Oczywiście zabawa podoba się dzieciom najbardziej wtedy, gdy dominują zdania fałszywe jak np. *Der Tiger lebt auf dem Bauernhof. Falsch! (Der Tiger lebt im Zoo!// In Afrika!*

Można wprowadzić również zasadę, że zdania prawdziwe dzieci zbierają. Wygrywa wtedy ten, kto zbierze najwięcej takich zdań.

VERSTECKTE TIERE (załącznik nr 3) – dla maluchów zadanie to jest raczej czasochłonne, można zadać je do domu. Dzieci starsze mogą wykonać je na zajęciach.

UNSERE TIERWELT (załącznik nr 4) – tu mamy wersję łatwiejszą dla młodszych dzieci i trudniejszą dla starszych, które już sprawnie czytają.

Dla dzieci młodszych: potrzebne są do tego obrazki zwierząt, można rozciąć je z załącznika nr 4, posłużyć się figurkami lub pluszakami, które dzieci mogą przynieść z domu. Nauczyciel czyta opis zwierzątek – ważną wzmacniającą zrozumienie rolę będą tu znów odgrywały elementy pantomimy – uczniowie starają się je odgadnąć. Pokazują obrazek lub pluszaka.

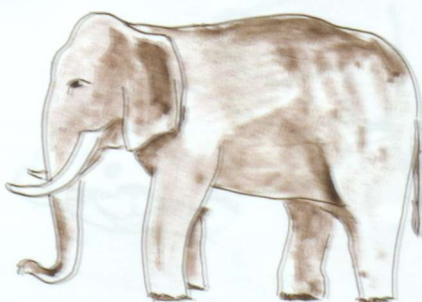
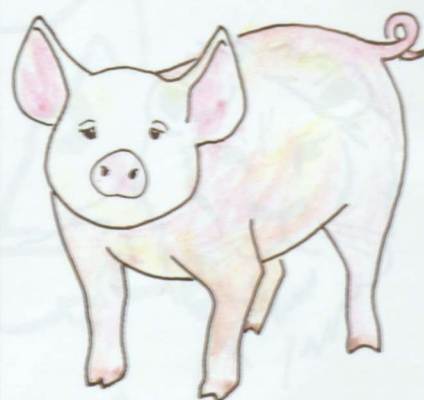
Dla dzieci starszych: rozdajemy w grupach lub parach pocięte karty załącznika nr 4. Zadaniem uczniów jest dobranie do opisu odpowiedniego obrazka i nazwy zwierzęcia. Ciekawym podsumowaniem jest omówienie ciekawostek dot. wybranych zwierząt. Warto przy tym konsekwentnie mówić po niemiecku, nie tłumaczyć całych opisów tylko akcentować (w słabszych grupach można również przetłumaczyć poszczególne informacje) ciekawostki. Np. *Der Tiger ist die größte Katze. Der Tiger ist die größte Katze (tu można łatwo przy pomocy pantomimy przedstawić wyraz „duży”) największy kot, die größte Katze.*

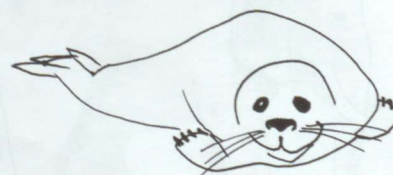
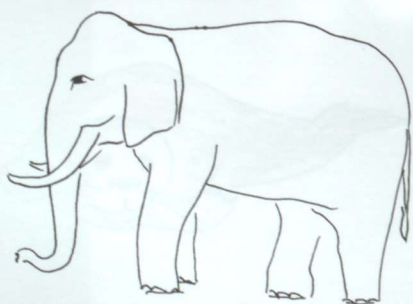
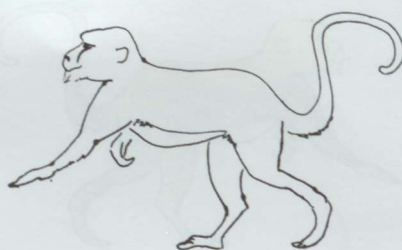
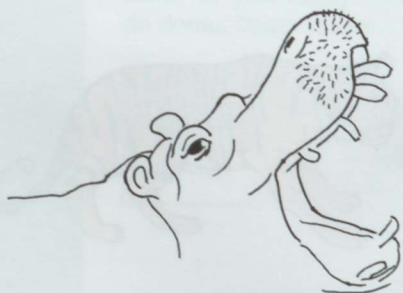
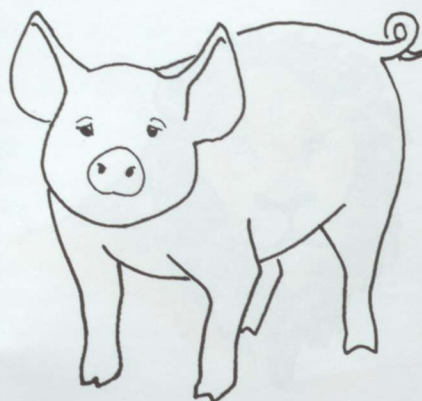
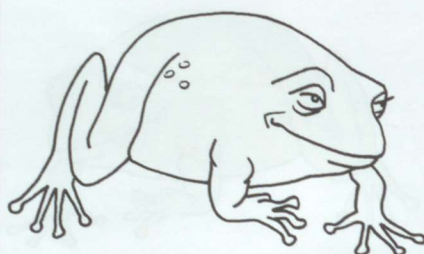
Alternatywnie: Jeśli mamy więcej czasu, możemy poprosić dzieci, zarówno te młodsze (ustnie) jak i te starsze (ustnie lub pisemnie) o uzupełnienie ankiety dot. zwierząt. Można taką ankietę wcześniej przygotować w domu lub zapisać po prostu na tablicy. Zadanie nadaje się również jako praca domowa. Dzieci mogą poszukać informacji o innych, niż tych omawianych na zajęciach, zwierzątkach.

Dzieci na podstawie zebranych informacji łatwo dokonają opisu wybranego zwierzęcia.

TIER	Es lebt ...	Aussehen	Farbe	Es kann ...	Es frisst ...
ELEFANT	in Afrika, im Zoo	groß, schwer, große Ohren ...	grau	schwimmen	Früchte, Gras

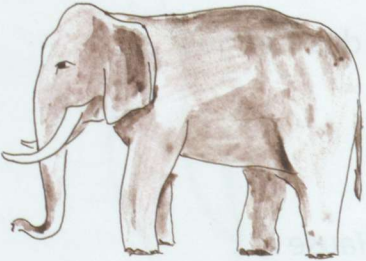

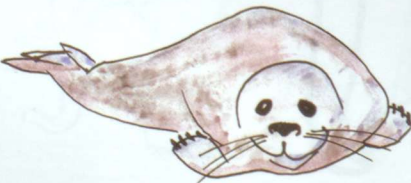
Dobrej zabawy!

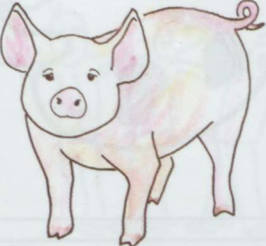

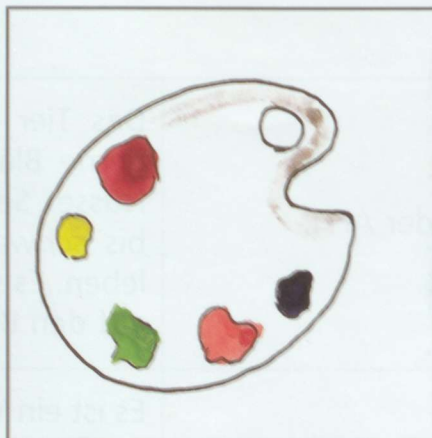

UNSERE TIERWELT

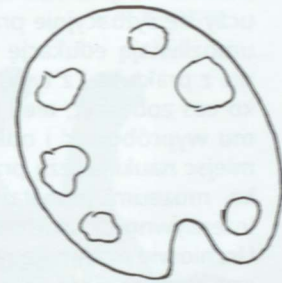
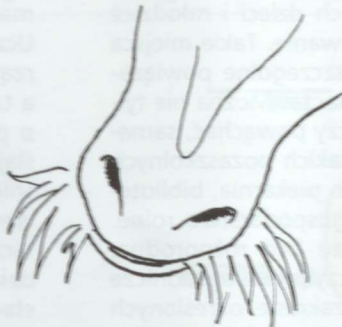
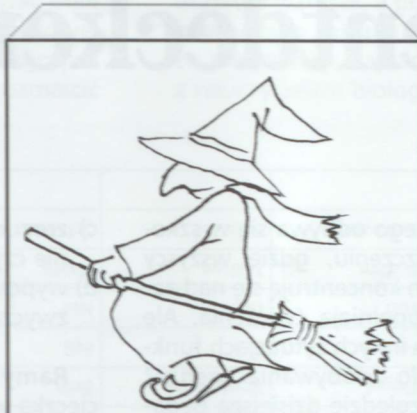
VERSTECKTE TIERE

	<p>der ELEFANT</p>	<p>Das Tier lebt vor allem in Asien und Afrika. Es ist das schwerste und größte Tier. Es ist grau, hat große Ohren und einen Rüssel, mit dem es sich mit Wasser bespritzt. Es mag Früchte und Gras fressen.</p>
	<p>der TIGER</p>	<p>Das Tier lebt vor allem in Asien und Afrika, es ist die größte lebende Katze. Es frisst gerne Vögel und kleinere Tiere. Es ist orange und weiß mit schwarzen Streifen. Es kann sehr schnell laufen und gut schwimmen.</p>
	<p>der LÖWE</p>	<p>Das Tier lebt vor allem in Asien und Afrika. Es ist goldbraun und frisst gerne andere kleine Tiere. Es kann nicht schwimmen, deshalb geht es nicht gern ins Wasser.</p>
	<p>das ZEBRA</p>	<p>Das Tier lebt in Afrika. Es ist schwarz und weiß. Jedes Tier hat ein anderes Muster. Es frisst gerne Gras. Es kann sehr schnell bis zu 60 km/h laufen.</p>
	<p>der FROSCH</p>	<p>Das Tier ist klein. Es mag sehr Wasser und kann sehr gut schwimmen. Es hat keine Ohren und kleine Augen. Es frisst Insekten, Regenwürmer, Schnecken und Spinnen. Seine Farbe ist grün.</p>
	<p>der SEEHUND</p>	<p>Es ist ein nicht so großes Tier, es kann aber über 100 kg wiegen. Es ist dunkelbraun und hat viele schwarze Flecken. Es lebt im Ozean (Atlantik und Pazifik), es kann sehr gut schwimmen. Es frisst vor allem Fische und kleine Meerestiere.</p>

	<p>der AFFE</p>	<p>Das Tier kommt aus Afrika. Es frisst gerne Blätter, Früchte (Bananen) und Nüsse. Seine Haare sind dunkelbraun bis schwarz. Es kann sogar 40 Jahre leben. Es spielt gerne mit seiner Familie auf den Bäumen.</p>
	<p>der PAPAGEI</p>	<p>Es ist ein Vogel, charakteristisch ist sein großer Schnabel. Es kommt aus Südamerika und Afrika, es lebt aber oft bei uns zu Hause. Es frisst Früchte oder Insekten. Es ist sehr bunt und hat wunderschöne Farben.</p>
	<p>das SCHWEIN</p>	<p>Es ist ein bekanntes, eines der ältesten Haustiere. Es hat einen großen Kopf, große Ohren, große Nase und kleine schwarze Augen, kurzen Schwanz. Die Beine sind kurz. Es hat einen großen Appetit und frisst alles. Seine Farbe ist rosa.</p>
	<p>das NILPFERD</p>	<p>Es ist ein großes und schweres Tier. Es kann 1000 bis 4500 kg wiegen. Die Beine sind kurz, die Ohren und Augen sind klein. Es lebt in Afrika und mag sehr Wasser. Es schwimmt sehr gut und frisst vor allem Gras.</p>
	<p>die MAUS</p>	<p>Das Tier ist sehr klein. Es hat kleine Ohren, kleine schwarze Augen und einen sehr dünnen sehr langen Schwanz. Es frisst vor allem Gras. Diese Tiere leben weltweit, manchmal auch bei uns zu Hause.</p>
	<p>der PINGUIN</p>	<p>Es ist ein Vogel, es kann aber nicht fliegen. Es ist dagegen ein sehr guter Schwimmer. Es lebt vor allem in der Antarktis aber auch in Afrika und Australien. Es frisst gerne Fische. Es ist schwarz und weiß.</p>

WÜRFELSPIEL

Lernort Natur: Tiere entdecken

Tradycyjna lekcja języka obcego odbywa się w szkole, w zamkniętym pomieszczeniu, gdzie wszyscy uczniowie siedząc w ławkach koncentrują się nad zadaniami, czytają teksty, uzupełniają ćwiczenia. Ale czy nie warto wykorzystać w innych sytuacjach funkcję języka jako narzędzia do zdobywania wiedzy? Wsparcie stanowi w tym względzie dzisiejsza pedagogika, która preferuje otwarte formy nauczania. W tym kontekście zyskują na znaczeniu – wprowadzone przez niemiecką pedagogikę reform – pozaszkolne miejsca nauki, w których dzieci i młodzież uczy się sytuacyjnie przez odkrywanie. Takie miejsca umożliwiają edukację poprzez szczególne powiązanie z praktyką i z tym, co nas otacza. Można nie tylko coś zobaczyć, ale i dotknąć czy powąchać, samemu wypróbować i odkryć. Do takich pozaszkolnych miejsc nauki należą przykładowo piekarnia, biblioteka, muzeum, planetarium czy gospodarstwo rolne. Intensywność takich zajęć może być różnorodna: Uczniowie przejmują regularne czynności ogrodnicze czy rzemieślnicze, pracując w zakresie określonych tematów (np.: środowisko, historia, biologia, geologia). Pozaszkolne miejsca nauki nadają się także jako cel sporadycznych, krótkich wycieczek. Te najczęściej jednodniowe wypadki są zaplanowane jako integralna część jednostki lekcyjnej na dany temat, np. dotyczący zwierząt.

Przygotowany przez nas materiał odnosi się właśnie do takiego tematu, umożliwiając uczniom przeżycie natury – w tym przypadku odkrywanie zwierząt – z bliska i odkrywanie ich wszystkimi zmysłami. Zaplanowana nauka w miejscu pozaszkolnym jest skierowana na działanie i pozwala uczniom na kompleksowe uczenie się (tutaj: połączenie nauki języka i biologii). Uczenie jest tutaj rozumiane jako proces konstrukcji, za który uczeń sam odpowiada. Uczy się przez odkrywanie, wybierając odpowiadające mu drogi dojścia do celu i dopasowując tempo pracy do swoich potrzeb i możliwości nauki.

Poziom językowy: A1/ A1+

Tematycznie materiały te zainteresują młodszych uczniów (czwarta lub piąta klasa).

Po zajęciach uczniowie potrafią:

- nazwać i opisać różne zwierzęta,
- określać części ciała zwierząt

- zrozumieć krótkie teksty o zwierzętach (rozumienie czytania lub ze słuchu)
- wypowiadać się (ustnie i pisemnie) na temat przyzwyczajen zwierząt.

Ramy czasowe: 2–3 jednostki lekcyjne oraz wycieczka w ramach zajęć.

Zestawione materiały składają się z dwóch części:

- Karty pracy od 1 do 6 służą do wprowadzenia tematu i przygotowania językowego uczniów. Uczniowie poznają słownictwo (określenia zwierząt, ich części ciała i funkcje – załączniki 1, 3), a także wykorzystują własną wiedzę przyrodniczą o przyzwyczajeniach zwierząt (załącznik 4), określając ich ulubione pożywienie. Uczą się jednocześnie poprzez działanie: kolorują rysunki zwierząt według opisu (załączniki 2 i 6) – w ten sposób połączono zostało rozumienie tekstu z aktywnym działaniem. Przy pracy z tekstem warto wykorzystać specjalną formę tłumaczenia, tzw. Sprachmitlung, tzn. tłumaczenie sensu wypowiedzi w 2–3 zdaniach na język ojczysty: Po lekturze uczniowie krótko przekazują w języku polskim, najważniejsze punkty z tekstu. W ten sposób możemy się przekonać, na ile dany tekst został zrozumiany. Jeśli wykonamy to zadanie w grupach, młodzież będzie automatycznie „negocjować” zrozumianą treść tekstu. Te krótkie teksty można też wykorzystać do ćwiczenia rozumienia ze słuchu. Nauczyciel czyta wtedy teksty, a uczniowie odgadują opisywane zwierzę i odpowiednio je kolorują. W tym celu należy rozdać uczniom tylko górną część karty pracy nr 6. Inną formą transformacji języka na działanie i jednocześnie uczenia się sytuacyjnego jest zabawa (załącznik 4): Uczniowie naśladują ruchy zwierząt i organizują ich wyścigi.
- Druga część materiałów, tzn. załączniki 7 i 8 odnoszą się do pracy w pozaszkolnym miejscu nauki. W tym przypadku może to być gospodarstwo rolne albo ogród zoologiczny. Młodzież obserwuje zwierzęta i notuje informacje o ich zachowaniu, wyglądzie, przyzwyczajeniach. Ważne jest odkrywanie wszystkimi zmysłami: nie tylko przez wzrok, ale także przysłuchując się dźwiękom, wydawanym przez wybrane zwierzęta, badając ich zapach czy opisując, jaka jest w dotyku ich sierść. Jeśli język obcy okazałby się tutaj znaczną barierą,

¹ Dr Magdalena Michalak jest profesorem w Institut für Deutsche Sprache und Literatur II na Uniwersytecie w Kolonii.

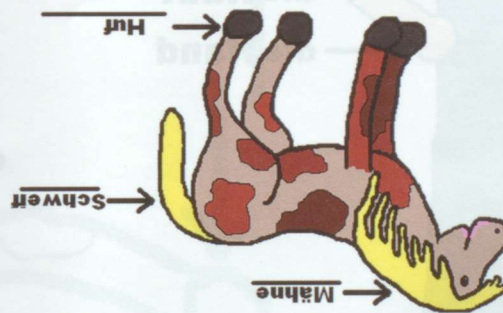
² Katharina Funken jest współpracownikiem wspomnianego instytutu. Jako studentka asystuje prof. Michalak.

pozwołmy uczniom robić notatki w języku polskim. Te doświadczenia wykorzystujemy w ostatnim zadaniu, gdzie uczniowie uporządkowują swoją wiedzę i w kilku zdaniach opisują zwierzęta (załącznik 8). Naturalnie można wykorzystać obie karty pracy na przykład, jako zadanie domowe, gdzie uczniowie będą obserwowali własnego psa lub kota znajomych. Ale dlaczego nie urozmaić

zajęć, pracując z całą klasą nad tym tematem poza szkołą? Języka można uczyć się bowiem wszędzie, a uczenie sytuacyjne, przez odkrywanie przyczynia się z pewnością do tego, że motywacja uczniów wzrasta, a poznane słownictwo i struktury językowe zostaną na dłużej w ich pamięci. Może warto więc zaplanować taką wycieczkę wraz z nauczycielem biologii.

	---	Schwanz	Schwanz	Schwweif	Schwanz	Schwanz	---
	Haare	Fell	Haare	Mähne	Federn	Fell	Haare
	Hand/ Fuß	Fote	Huf	Huf	Fuß	Fote	Hand/ Fuß
	Haut	Fell	Fell	Fell	Federn	Fell	Haut
	Arm	Bein	Bein	Vorderbein	Flügel	Bein	Arm
	Mund	Maul	Maul	Maul	Schnabel	Maul	Mund
	Auge	Auge	Auge	Auge	Auge	Auge	Auge
	Mensch	Katze	Pferd	Vogel	Kuh	Hund	Fisch

Załącznik nr 3.

Załącznik nr 2.

- Załącznik nr 6.
 Text 1: Maus
 Text 2: Hund
 Text 3: Katze
 Text 4: Kuh
 Text 5: Hase
 Text 6: Hase
- Załącznik nr 5.
 Ein Schwein frisst Gras, Möhren, Salat, Hamburger Würmer, Obst, Blumen, ...
 Ein Schaf frisst Gras, Möhren, Heu, Blumen, Blätter, ...
 Ein Hase frisst Gras, Möhren, Salat, Heu, Blumen, Kartoffeln, Brot, ...
 Ein Vogel frisst Körner, Heu, Brot, ...
 Eine Katze frisst Fleisch, Fisch, Mäuse, ...
 Eine Ziege frisst Gras, Möhren, Heu, Blumen, Kartoffeln, ...

- Załącznik nr 1.
 1. Ein Mensch läuft auf zwei Beinen, eine Katze auf vier Beinen. Ein Vogel fliegt. Dafür braucht er zwei Flügel.
 2. Ein Mensch hat am Körper die Haut. Eine Katze hat am ganzen Körper Fell. Vogel haben Federn.
 3. Der Mensch hat unter der Nase einen Mund. Bei der Katze nennt man das ein Maul. Beim Vogel heißt es Schnabel.
 4. Der Mensch und der Vogel haben zwei Füße. Die Katze hat vier Pfoten.
 5. Die Katze und der Vogel haben beide einen Schwanz. Der Mensch hat so etwas nicht.

Propozycje rozwiązań:

W następnym numerze:

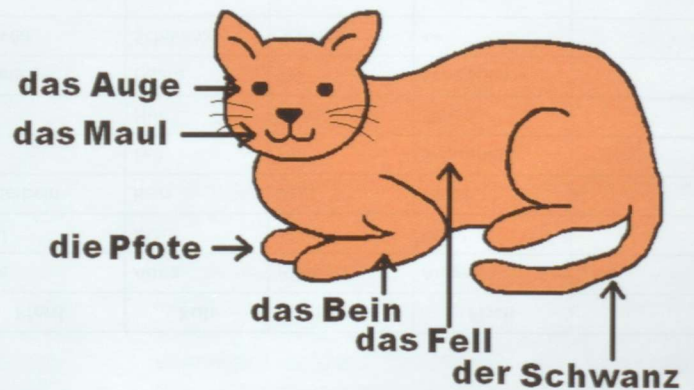
Tematy związane z polityką, historią, a także te odnoszące się do przyszłości nie wywołują zbytniego entuzjazmu wśród wielu uczniów. W jaki zatem sposób przekazać wiedzę z tych zakresów na zajęciach języka obcego, by zainteresować i zachęcić uczniów do jej zgłębiania - to pytanie, które zadaje sobie niejedyn nauczyciel. Chcielibyśmy Państwu ułatwić to zadanie, dlatego w najbliższym numerze zaprezentujemy odpowiednio zdydaktyzowane materiały do tematu: *Politik - Geschichte - Zukunft*.

Gorąco zachęcamy do lektury następnego zeszytu!

Menschen und Tiere beschreiben

Menschen sehen anders als Tiere aus. Auch Tiere sehen nicht immer gleich aus. Schau dir die Bilder vom Menschen, von der Katze und von dem Vogel an.

Człowiek wygląda inaczej niż zwierzęta. Ale także zwierzęta nie zawsze wyglądają tak samo. Przyjrzyj się rysunkom człowieka, kota i ptaka.

Ergänze die Sätze.

Uzupełnij zdania.

- Ein Mensch läuft auf zwei Beinen, eine Katze auf vier _____. Ein Vogel fliegt. Dafür braucht er zwei _____.
- Ein Mensch hat am Körper die Haut. Eine Katze hat am ganzen Körper _____. Vögel haben _____.
- Der Mensch hat unter der Nase einen _____. Bei der Katze nennt man das ein _____. Beim Vogel heißt es _____.
- Der Mensch und der Vogel haben zwei Füße. Die Katze hat vier _____.
- Die Katze und der Vogel haben beide einen _____. Der Mensch hat so etwas nicht.

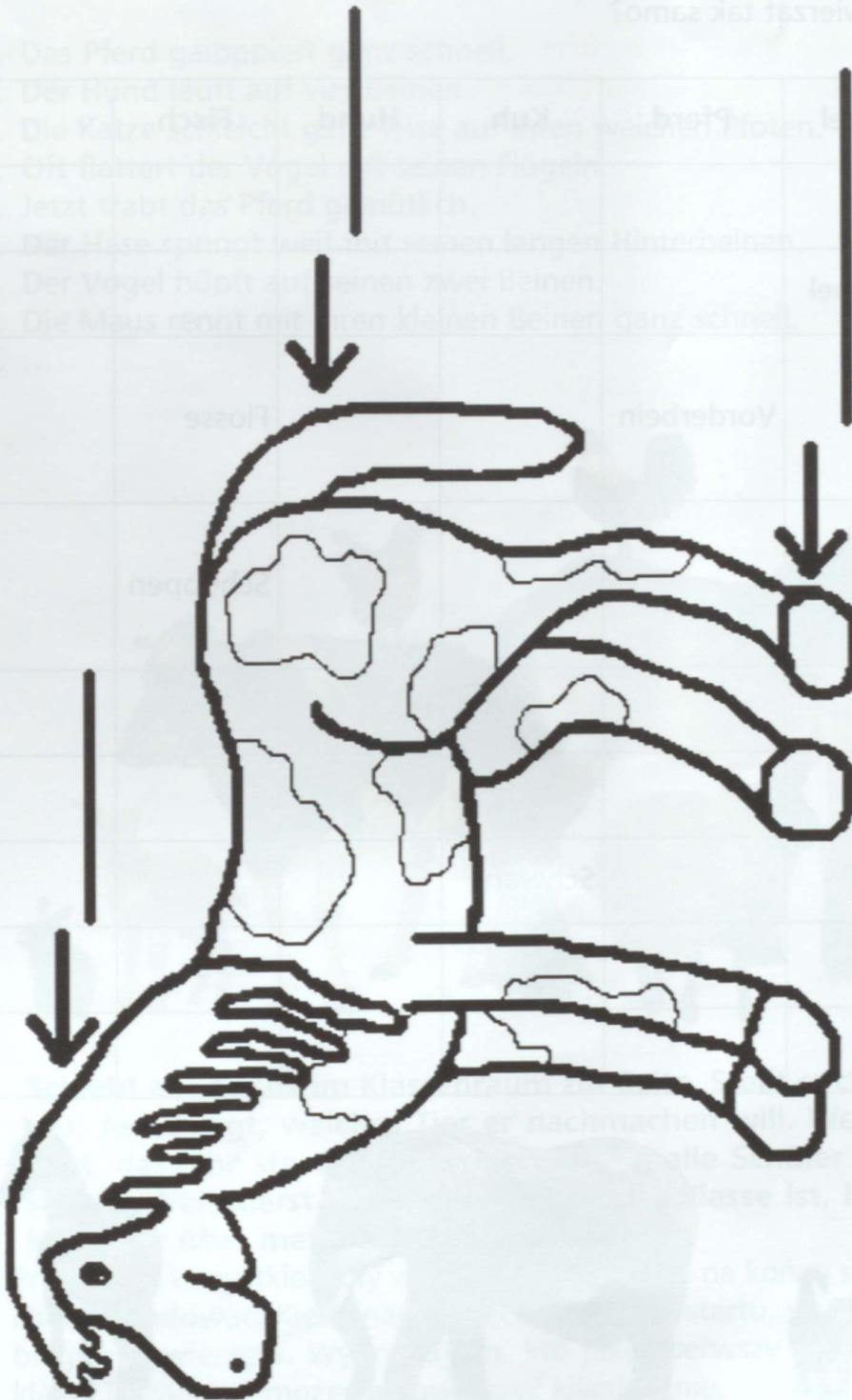
Ein Pferd zum Ausmalen

Wie sieht das Pferd aus? Lies den Text und male das Pferd passend aus.

Weißt du, wie seine Körperteile heißen? Schreibe die Wörter aus dem Text an die Pfeile.

Jak wyglda kon? Przeczytaj tekst i odpowiednio pomaluj konia.

Czy wiesz, jak si nazywaj jego czci ciaa? Zapisz przy strzakach wyrazy z tekstu.

Dieses Pferd hat schwarze Hufe, so nennt man beim Pferd die Füße. Sein linkes Bein vorne ist dunkelbraun, die anderen Beine sind hellbraun. Sein Maul ist rosa. Der Schwanz, den man auch Schweif nennt, ist gelb mit schwarzen Strähnen. Seine Mhne ist schön lang und geht dem Pferd fast bis ans Vorderbein. Die Mhne ist gelb. Das Fell von diesem Pferd hat viele Flecken. Die Flecken auf dem Fell sind braun. Um die Flecken herum ist das Fell grau.

Wie heißt welches Körperteil?

Du hast jetzt viele Körperteile von Tieren kennen gelernt. Wie heißt welches Körperteil bei welchem Tier? Welche Körperteile haben nur ein paar Tiere? Welche sind bei allen gleich? Vervollständige die Tabelle. Es ist auch Platz für mehr Tiere und mehr Körperteile.

Poznałeś już teraz wiele części ciała zwierząt. Jak nazywa się dana część ciała u poszczególnych zwierząt? Jakie części ciała mają tylko niektóre zwierzęta? A które nazywają się u wszystkich zwierząt tak samo?

Mensch	Katze	Vogel	Pferd	Kuh	Hund	Fisch	
	Auge						
		Schnabel					
			Vorderbein			Flosse	
						Schuppen	
					Pfote		
Haare							
				Schwanz			

Wie bewegt sich ein Tier?

1. Tiere bewegen sich unterschiedlich. Lies die Sätze und versuche die Tiere nachzumachen. Wähle ein Tier aus und zeig, wie es läuft oder geht. Sag nicht, welches Tier du nachmachst. Dein Partner soll raten, welches Tier du bist.

Zwierzęta poruszają się w różny sposób. Przeczytaj zdania i spróbuj naśladować te zwierzęta. Wybierz jakieś zwierzę i pokaż, jak się ono porusza. Nie mów, które zwierzę naśladujesz. Niech twój kolega/ twoja koleżanka odgadnie, jakim jesteś zwierzęciem.

1. Das Pferd galoppiert ganz schnell.
2. Der Hund läuft auf vier Beinen.
3. Die Katze schleicht ganz leise auf ihren weichen Pfoten.
4. Oft flattert der Vogel mit seinen Flügeln.
5. Jetzt trabt das Pferd gemütlich.
6. Der Hase springt weit mit seinen langen Hinterbeinen.
7. Der Vogel hüpfert auf seinen zwei Beinen.
8. Die Maus rennt mit ihren kleinen Beinen ganz schnell.
9. ...

2. Schiebt alle Tische im Klassenraum zur Seite. Stellt euch an einem Ende des Raums auf. Jeder sagt, welches Tier er nachmachen will. Wenn der Lehrer/ die Lehrerin sagt, dass ihr starten sollt, dann laufen alle Schüler los, so wie das Tier laufen würde. Wer zuerst am anderen Ende der Klasse ist, hat gewonnen. Dieses Spiel könnt ihr über mehrere Runden spielen.

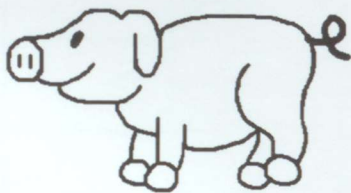
Przesuńcie wszystkie stoły w klasie. Ustawcie się na końcu sali. Każdy mówi, jakie zwierzę chce naśladować. Kiedy nauczyciel da znak do startu, wszyscy uczniowie ruszają, tak jak biegłyby zwierzęta. Wygrywa ten, kto jako pierwszy przedostanie się na drugi koniec klasy. Tę zabawę możecie powtórzyć kilkakrotnie.

Was frisst ein Tier?

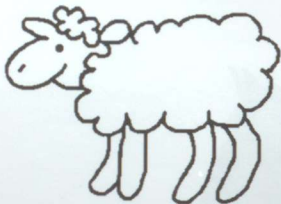
Weißt du, was die Tiere fressen? Überlege mit deinem Partner, welches Wort zu welchem Tier passt. Aber Vorsicht: Nicht alle Wörter passen. Vielleicht fällt euch auch noch mehr ein.

Czy wiesz, co jedzą zwierzęta? Razem ze swoim kolegą/ swoją koleżanką zastanów się, który wyraz pasuje, do jakiego zwierzęcia. Ale uwaga: Nie wszystkie wyrazy pasują. Może sami/same uzupełnicie listę.

Gras ● Möhren ● Körner ● Salat ● Eis mit Sahne ● Heu ● Fleisch ●
Hamburger ● Würmer ● Obst ● Blumen ● Fisch ● Pizza ● Kartoffeln ●
Brot ● Mäuse ● Kuchen ● Blätter

Ein Schwein ist ein Allesfresser. Es frisst also...

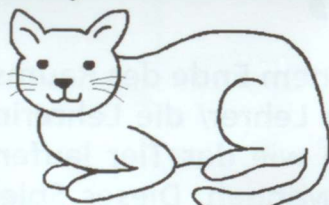
Schafe mögen grüne Pflanzen. Sie fressen...

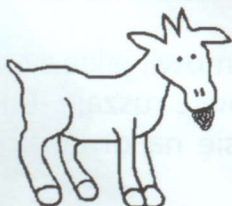
Ein Hase sucht immer frisches Gemüse. Er frisst...

Ein Vogel hat einen kleinen Schnabel. Deshalb frisst er gerne...

Eine Katze ist ein Jäger. Sie frisst...

Eine Ziege lebt auf den grünen Bergen. Dort frisst sie...

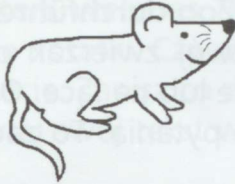
Wer bin ich?

Welches Bild passt zu welchem Text? Schreib, wie die Tiere heißen.

Który obrazek pasuje, do którego tekstu? Zapisz, jak nazywają się te zwierzęta.

Text: 1

Tier: _____

Text:

Tier: _____

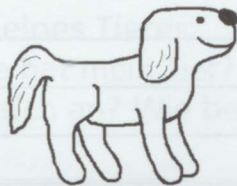
Text:

Tier: _____

Text:

Tier: _____

Text:

Tier: _____

Text:

Tier: _____

2.

Ich wohne im Haus. Ich habe weiches Fell. Menschen streicheln mich gerne. Oft ist mein Fell braun. Ich kann schnell rennen. Ich jage gerne Katzen oder fange Bälle, die mein Herrchen wirft. Ich bin ein _____.

1.

Ich wohne in einem Tunnel unter der Erde. Ich bin klein. Mein Fell ist grau. Viele Menschen haben Angst vor mir, aber ich bin ganz lieb. Ich esse gerne Käse und Körner. Ich bin eine Maus.

4.

Ich wohne auf der Wiese. Mein Fell ist weiß mit schwarzen Punkten. Ich habe ein großes Maul. Mein Maul ist rosa. Ich esse Gras. Die Menschen mögen meine Milch. Ich bin eine _____.

3.

Ich wohne im Baum. Ich habe kein Fell, sondern Federn. Ich kann fliegen. Meine Federn sind grau und braun und haben grüne Streifen. Ich bin ein _____.

5.

Ich wohne im Haus. Menschen mögen mich gerne, denn mein Fell ist weich. Es ist orange mit weißen Streifen. In der Nacht fange ich Mäuse im Garten. Am Tag schlafe ich. Ich bin eine _____.

6.

Ich wohne auf Wiesen, unter der Erde und manchmal auch bei Menschen im Haus. Mein Fell ist braun. Ich habe lange Ohren und Kinder mögen mich gerne. Ich bin ein _____.

Tiere beobachten

Such dir ein Tier und beobachte es. Es kann dein Haustier oder das Haustier eines Freundes sein. Es kann auch ein Tier sein, das in deinem Garten oder auf einer Wiese lebt. Beobachte es zwanzig Minuten. Schreibe deine Beobachtungen auf. Beantworte dafür die folgenden Fragen. Diese Aufgabe kannst du auch bei einem Besuch im Zoo durchführen.

Poszukaj jakiegoś zwierzęcia i obserwuj je. To może być twój zwierzak domowy albo twojego przyjaciela. Ale też zwierzę, które mieszka w ogrodzie lub na łące. Obserwuj je 20 minut. Zapisz swoje obserwacje. Odpowiedz na następujące pytania. To zadanie możesz wykonać także będąc w zoo.

Das Tier, das ich beobachte, ist ein/ eine _____

So sieht mein Tier aus: _____

Das Tier ist ein Männchen/ Weibchen _____

Wie alt ist das Tier? _____

Wo habe ich das Tier beobachtet? _____

War das Tier allein? _____

Wenn das Tier nicht allein war:

Mit welchen Tieren war mein Tier zusammen? _____

Wie viele Tiere waren bei ihm? _____

Was macht das Tier mit den anderen Tieren? _____

Was macht das Tier, während ich es beobachte?

Was macht das Tier?	Wie oft?	Warum?

Wohin geht das Tier? Was macht es dort?

Was macht das Tier mit den Menschen? Was macht das Tier mit mir?

Was frisst mein Tier?

Wie fühlt sich sein Fell an?

Welche Geräusche macht es?

Wie riecht es?

Tiersteckbrief

Schau dir deine Notizen an. Weißt du noch mehr über dein Tier? Schau auch in Büchern oder im Internet nach. Schreibe mindestens fünf Sätze über das Tier. Schreibe aber nicht, welches Tier es ist. Lies der Klasse deinen Text vor. Die anderen müssen erraten, welches Tier du beschrieben hast.

Przejrzyj swoje notatki. Czy wiesz coś jeszcze o wybranym zwierzęciu? Sprawdź w książkach albo w Internecie. Zapisz co najmniej pięć zdań o tym zwierzęciu. Nie wspominaj, jak się nazywa. Przeczytaj swój tekst wszystkim uczniom. Niech odgadną, jakie zwierzę opisałeś.

Denke an folgende Themen:

Aussehen meines Tieres:

Welche Farbe hat mein Tier? Wie groß ist das Tier? Hat es ein Fell, Schuppen oder Federn? Wie fühlt es sich an? Wie bewegt es sich fort?

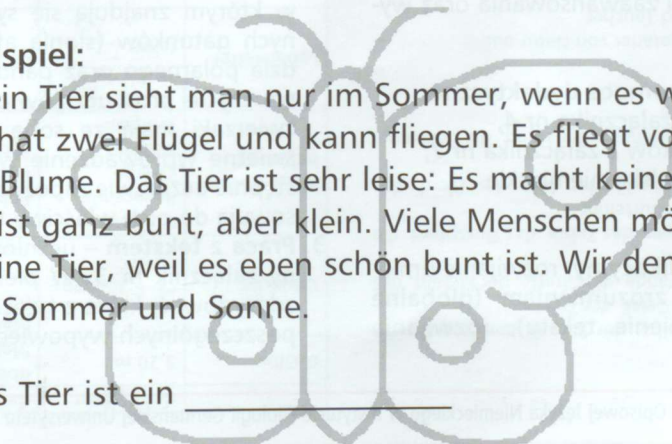
Verhalten meines Tieres:

Wo lebt es? Wo ist es gerne? Was frisst es? Was macht dein Tier gerne? Was macht es am Tag? Was macht es in der Nacht? Welche Geräusche macht dein Tier?

Beispiel:

Mein Tier sieht man nur im Sommer, wenn es warm ist. Es hat zwei Flügel und kann fliegen. Es fliegt von Blume zu Blume. Das Tier ist sehr leise: Es macht keine Geräusche. Es ist ganz bunt, aber klein. Viele Menschen mögen das kleine Tier, weil es eben schön bunt ist. Wir denken dann an Sommer und Sonne.

Das Tier ist ein _____

Über Elefanten, Eisbären und Pandas

... czyli porównujemy zagrożone gatunki zwierząt

Poniższy artykuł poświęcony jest zagadnieniom związanym z życiem zagrożonych gatunków zwierząt. Przedstawiliśmy w nim sylwetki m. in. niedźwiedzia polarnego, słonia afrykańskiego oraz pandy małej. W naszym artykule, oprócz podstawowych informacji dotyczących wyglądu i długości życia poszczególnych zwierząt, znalazło się wiele ciekawostek dotyczących m. in. ich nawyków żywieniowych i zachowań. Wierzymy, że dzięki temu każdy z uczniów znajdzie w naszych tekstach coś interesującego. Ponadto zamieszczone tutaj karty z profilami innych zagrożonych gatunków, quiz poświęcony naszym bohaterom oraz liczne fotografie i rysunki powinny sprawić, że nasza lekcja będzie jeszcze bardziej atrakcyjna.

W związku z tym, że opisywanie poszczególnych zwierząt stwarza również okazję do ich porównywania, postanowiliśmy duży nacisk położyć na kwestię stopniowania przymiotnika. Zagadnienie to wprowadzamy metodą indukcyjną, tak aby uczniowie sami odkryli zasady stopniowania i dzięki temu niejako nieświadomie je przyswoili. Warto zaznaczyć, że artykuł nie musi być wykorzystany w całości. Poszczególne załączniki mogą stanowić świetne uzupełnienie materiału podręcznikowego przy okazji np. powtórki nazw zwierząt (załącznik nr 1), utrwalania części ciała (załącznik nr 5), stopniowania przymiotnika (załącznik nr 4, 6, 7) czy pracy ze słownikiem (załącznik nr 1 i 3).

Grupa docelowa: zestawione ćwiczenia przewidziane są do pracy z uczniami o poziomie biegłości A1–B1

Ramy czasowe: od 1 do 2 jednostek lekcyjnych (w zależności od poziomu zaawansowania oraz wyboru ćwiczeń)

Materiały nauczania/pomoce dydaktyczne:

- wycięte przymiotniki z załącznika nr 4,
- wycięte profile zwierzątek z załącznika nr 7,
- ewentualnie słowniki polsko-niemieckie.

Cele lekcji:

a) **cel praktyczno-komunikacyjny:** rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem (globalne i szczegółowe rozumienie tekstu), rozwijanie

umiejętności mówienia (opis i porównywanie zwierząt, odpowiedź na pytania do tekstu), rozwijanie umiejętności słuchania ze zrozumieniem i umiejętności pisania zdań według wzoru;

b) **cel kształcący:** wprowadzenie/utrwalenie nazw zwierząt, przypomnienie słownictwa związanego z opisem wyglądu, wprowadzenie/utrwalenie zasad stopniowania przymiotników;

c) **cel wychowawczy:** przygotowanie uczniów do samodzielnej pracy poprzez wyszukiwanie niezbędnych informacji w słowniku i w Internecie, trening strategii i technik uczenia się nowego słownictwa, wspieranie empatii, zachęcenie do refleksji na temat życia zagrożonych gatunków zwierząt.

Przebieg lekcji:

1. **Ile zwierzątek znasz?** Na początek proponujemy powtórkę nazw zwierząt w formie zabawy. Rozdajemy uczniom powielony kolorowy załącznik nr 1, na którym znajduje się 35 zwierzątek. Uczniowie mają kilka minut na odgadnięcie nazw jak największej ilości zwierząt. W grupach o poziomie biegłości A1 uczniowie mogą pracować w parach i mieć do dyspozycji słowniki polsko-niemieckie. Następnie można poprosić uczniów o zaproponowanie strategii nauczania, umożliwiającej szybkie przyswojenie nowego słownictwa (np. podzielenie zwierząt na grupy tematyczne²: ptaki, ssaki i gady, zwierzęta domowe i zwierzęta nieudomowione czy pogrupowanie zwierząt według rodzajnika, kolejności alfabetycznej itp.).

2. **Sylwetki zwierząt zagrożonych wyginieciem** – nauczyciel rozdaje uczniom załącznik nr 2, w którym znajdują się sylwetki trzech zagrożonych gatunków (słonia afrykańskiego, niedźwiedzia polarnego oraz pandy małej). Przed lekturą nauczyciel prosi uczniów o odgadnięcie, co te trzy zwierzęta mają ze sobą wspólnego. Będzie to świetne wprowadzenie we właściwy temat. Następnie uczniowie zapoznają się z tekstami i dopasowują do nich właściwy tytuł.

3. **Praca z tekstem** – uczniowie otrzymują powielony załącznik nr 3. W pierwszym zadaniu muszą zdecydować, które z trzech zwierząt jest autorem poszczególnych wypowiedzi. Drugie z kolei pole-

¹ Elżbieta Kur jest doktorantką w Zakładzie Gramatyki Opisowej Języka Niemieckiego w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

² Por. Komorowska, Hanna: *Metodyka nauczania języków obcych*. Fraszka Edukacyjna: Warszawa 2005, str. 156

Welcher Titel passt zu welchem Text! Lies die Texte über bedrohte Tiere und entscheide!

- Vegetarier von Natur aus ● ein guter Schwimmer und Taucher
● ein richtiger Bambusliebhaber

Die afrikanischen Elefanten – _____

Die afrikanischen Elefanten sind die größten Landsäugetiere der Erde. Sie sind durchschnittlich 3,20 Meter groß und fünf Tonnen schwer. Charakteristisch für alle afrikanischen Elefanten sind ihre Stoßzähne und ihr langer Rüssel. Der Rüssel erfüllt viele wichtige Funktionen. Er dient unter anderem als Riech-, Tast- und Greiforgan. Obwohl Elefanten so groß und schwer sind, sind sie auch sehr schnell und können (wenn nötig) bis zu 38 Kilometer pro Stunde erreichen. Elefanten sind Pflanzenfresser. Auf ihrem Speiseplan stehen Gras, Äste, Baumrinde, Zweige, Blätter und Wurzeln. Elefanten verbringen 16 bis 20 Stunden täglich mit Fressen! Sie leben lange und können 50 bis 70 Jahre alt werden. Interessant ist, dass Elefanten ein sehr gutes Gedächtnis haben und sehr schnell lernen.

Eisbär – _____

Eisbären sind Säugetiere, die unter anderem in der Arktis leben. Männchen können über zwei Meter groß und 500 Kilogramm schwer werden. Weibchen sind dagegen kleiner und leichter. Sie wiegen circa 200 bis 350 Kilogramm. Im Winter ist der Eisbär ein Fleischfresser und frisst am liebsten Robben (jährlich circa 70 Robben!). Er macht auch Jagd auf Fische und Seevögel. Im Sommer frisst er manchmal Früchte und Beeren. Unterhalb des Fells haben die Eisbären eine bis zu zehn Zentimeter dicke Fettschicht, die sie gegen die Kälte schützt. Außerdem sind sie sehr gute Schwimmer und können zwei Minuten unter Wasser bleiben. Interessant ist, dass sie sehr gut riechen, dafür aber nicht so gut sehen können. Eisbären erreichen ein Alter von ungefähr 20 Jahren.

Der Rote Panda – _____

Mit dunklen Augen, feuchtem Näschen und rotem Schwanz sieht er zwar sehr niedlich, ist aber bissig. Der Rote Panda wird 60 Zentimeter groß und bis zu fünf Kilogramm schwer. Sein Lieblingsessen ist Bambus. Neben Bambus frisst er auch Insekten, Vögel, Nüsse, Früchte und Wurzeln. Rote Pandas sind sehr gute Kletterer und verbringen die meiste Zeit auf Bäumen. Sie werden in der Nacht aktiv und dann begeben sich auf Nahrungssuche. Der Rote Panda wird auch als Katzenbär bezeichnet, weil seine Wäsche stark an die Wäsche einer Katze erinnert (Sie reinigen sich durch Ablecken des gesamten Körpers). Sie werden wegen ihres Fells gejagt. Daher gibt es nur noch 10 000 Exemplare. Im Freiland leben sie maximal zehn Jahre, dagegen können sie im Zoo 14 Jahre alt werden.

1. Welches Tier hat das gesagt? Entscheide!

- a) Ich bin eine Wasserratte und kann tauchen –
- b) Ich kann sogar 70 Jahre alt werden –
- c) Mein Lieblingsessen sind Robben –
- d) Ich werde auch Katzenbär genannt –
- e) Ich bin klug und lernbereit –
- f) Ich habe einen buschigen roten Schwanz –

2. Ergänze die Tabelle mit den Informationen aus den Texten!

			
Größe			
Gewicht			
Essgewohnheiten			
Lebensalter			
Interessantes			

3. Was bedeuten die in den Texten unterstrichenen Wörter auf polnisch? Der Kontext hilft dir.

a) das Säugetier	e) feucht
b) das Männchen	f) ablecken
c) das Weibchen	g) der Rüssel
d) die Jagd	h) der Schwanz

4. Wie heißt das Gegenteil? Ergänze die passenden Adjektive!

groß	kurz
hell	warm
schnell	schwer
reich	gut
viel	dick

leicht

leichter

am leichtesten

schnell

schneller

am schnellsten

wenig

weniger

am wenigsten

stark

stärker

am stärksten

kurz

kürzer

am kürzesten

alt

älter

am ältesten

gut

besser

am besten

viel

mehr

am meisten

hoch

höher

am höchsten

dunkel

dunkler

am dunkelsten

teuer

teurer

am teuersten

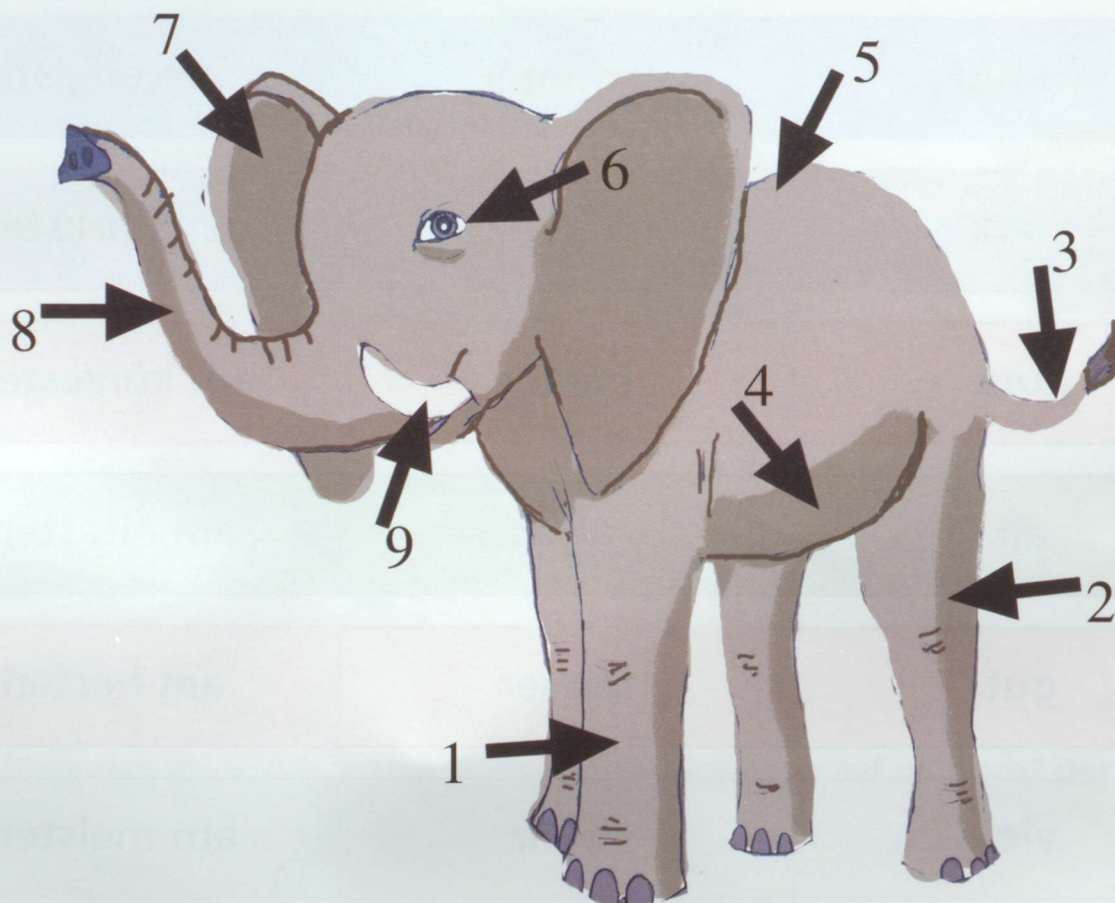
edel

edler

am edelsten

Was ist das? Ergänze!

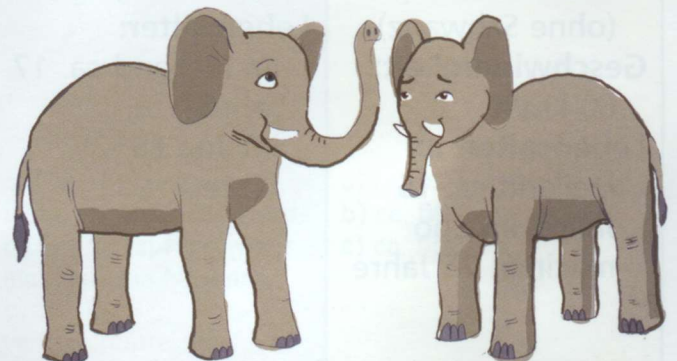
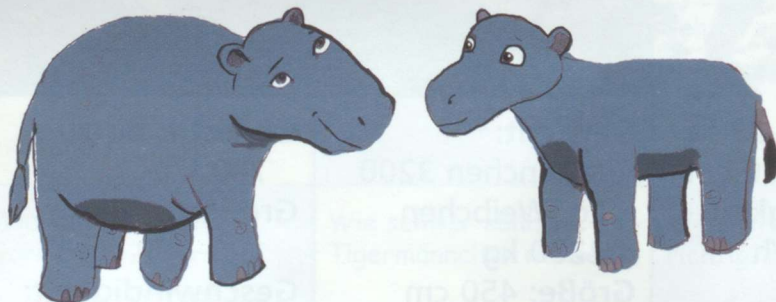
- das Hinterbein ● der Schwanz ● das Ohr ● der Rücken ● der Rüssel
- das Vorderbein ● das Auge ● der Bauch ● der Stoßzahn

Wie lautet die Pluralform?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

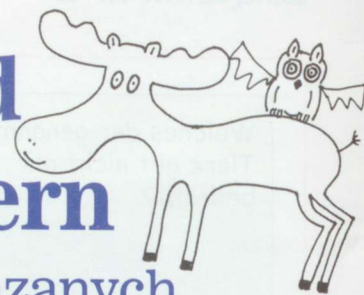
Vergleiche die Tiere! Worin bestehen die Unterschiede?

<p>Nashorn</p> <p>Gewicht: 800–1300 kg Größe: 150 cm Geschwindigkeit: 40 km/h Lebensalter: über 40 Jahre</p>	<p>Braunbär</p> <p>Gewicht: 70–340 kg Größe: 170–220 cm Geschwindigkeit: 60 km/h Lebensalter: 20–30 Jahre (im Zoo bis zu 37 Jahre)</p>	<p>Kegelrobbe</p> <p>Gewicht: Männchen 300 kg, Weibchen bis zu 180 kg Größe: ca. 230 cm Geschwindigkeit: mehr als 30 km/h Lebensalter: über 40 Jahre im Zoo</p>	<p>Gorilla</p> <p>Gewicht: Männchen 140–275 kg, Weibchen 70–140 kg Größe: 125–185 cm Geschwindigkeit: maximal 50 km/h Lebensalter: im Freiland 25–30 Jahre, im Zoo ca. 40 Jahre</p>
<p>Tiger</p> <p>Gewicht: 140–250 kg Größe: 140–200 cm (ohne Schwanz) Geschwindigkeit: 60 km/h Lebensalter: im Freiland ca. 15 Jahre, im Zoo maximal 25 Jahre</p>	<p>Luchs</p> <p>Gewicht: 18–22 kg Größe: 80–120 cm Geschwindigkeit: fast 70 km/h Lebensalter: im Freiland ca. 17 Jahre, im Zoo ca. 25 Jahre</p>	<p>Flusspferd</p> <p>Gewicht: Männchen 3200 kg, Weibchen 2200 kg Größe: 450 cm Geschwindigkeit: bis zu 50 km/h Lebensalter: im Freiland ca. 40 Jahre, im Zoo 50 Jahre</p>	<p>Meeresschildkröte</p> <p>Gewicht: bis zu 700 kg Größe: 100–200 cm Geschwindigkeit: bis zu 40 km/h Lebensalter: 75 bis 150 Jahre</p>

<p>Welches der genannten Tiere gilt nicht als bedroht?</p> <p>a) Der Rote Panda b) Der Eisbär c) Das Zebra</p>	<p>Der Eisbär lebt?</p> <p>a) in Südamerika b) in Afrika c) in der Arktis</p>	<p>Was trifft auf den Eisbären nicht zu?</p> <p>a) Er kann 50 Jahre alt werden. b) Er liebt Robben. c) Er kann sehr gut schwimmen.</p>	<p>Wie schnell kann ein Luchs sein?</p> <p>a) Er kann ca. 40 km/h erreichen. b) Er kann ca. 60 km/h erreichen. c) Er kann ca. 70 km/h erreichen.</p>
<p>Elefanten sind ...</p> <p>a) Allesfresser b) Fleischfresser c) Pflanzenfresser</p>	<p>Wie schwer kann ein Flusspferd werden?</p> <p>a) Es wiegt bis zu drei Tonnen. b) Es wiegt bis zu vier Tonnen. c) Es wiegt bis zu fünf Tonnen.</p>	<p>Ein Eisbär frisst jährlich?</p> <p>a) ca. 40 Robben b) ca. 60 Robben c) ca. 70 Robben</p>	<p>Was trifft auf einen Elefanten nicht zu?</p> <p>a) Er kann nur sehr langsam laufen. b) Er ist Pflanzenfresser. c) Er lernt schnell.</p>
<p>Wie viel Zeit verbringt ein Elefant täglich mit Fressen?</p> <p>a) 6 bis 10 Stunden b) 11 bis 15 Stunden c) 16 bis 20 Stunden</p>	<p>Wie lange kann ein Eisbär tauchen?</p> <p>a) eine Minute b) zwei Minuten c) drei Minuten</p>	<p>Was trifft auf einen Roten Panda zu?</p> <p>a) Er ist kein guter Kletterer. b) Er ist nachtaktiv. c) Er hat einen schwarzen Schwanz.</p>	<p>Welche Aussage ist richtig?</p> <p>a) Elefanten leben durchschnittlich länger als Flusspferde. b) Braunbären leben durchschnittlich länger als Flusspferde. c) Pandas leben durchschnittlich länger als Flusspferde.</p>
<p>Wie lange können Gorillas im Zoo leben?</p> <p>a) ca. 30 Jahre b) ca. 40 Jahre c) ca. 50 Jahre</p>	<p>Wie schwer können Tigermännchen werden?</p> <p>a) bis 200 kg b) bis 250 kg c) bis 300 kg</p>	<p>Welcher Satz ist richtig?</p> <p>a) Ein Nashorn wiegt mehr als ein Flusspferd. b) Ein Flusspferd wiegt mehr als ein Nashorn. c) Ihr Gewicht ist vergleichbar.</p>	<p>Wie groß ist ein Flusspferd?</p> <p>a) ca. 450 cm b) ca. 500 cm c) ca. 550 cm</p>

Von Elchen, Eulen und anderen Waldbewohnern

... czyli o zagrożeniach dla natury związanych z rozbudową miast, budową autostrad i zanieczyszczeniem środowiska

Świat zwierząt jest światem niezwykle bogatym i z całą pewnością dla wielu osób niezwykle interesującym. Dzieci już od najmłodszych lat mają do czynienia ze zwierzętami – czy to w trakcie wycieczek do ogrodów zoologicznych lub na wieś, czy to we własnym domu. Już w przedszkolu poznają zwykle

nazwy zwierząt, śpiewają o nich piosenki itp. (patrz nr 1/2007 „Nauczaj lepiej”, w którym znajduje się nagranie i propozycja dydaktyzacji piosenki „Schnappi, das kleine Krokodil”; część artykułu jest dostępna na stronie www.edupress.pl w rubryce „Archiwum”). Bardzo popularne stały się w ostatnich latach wakacje w gospodarstwach agroturystycznych,

gdzie jedną z głównych atrakcji bywa m.in. możliwość bezpośredniego obcowania ze zwierzętami gospodarskimi. Od lat 90. ubiegłego wieku m.in. pod wpływem programów telewizyjnych takich jak emitowany przez telewizję publiczną program „Animals” znacząco wzrosło zainteresowanie społeczne problemami zwierząt przebywających w schroniskach. Agresja i okrucieństwo wobec zwierząt są tematem obecnie stale poruszonym w mediach. Dzięki mediom społeczeństwo uświadamia sobie także problemy, z jakimi borykają się zwierzęta napotykające na różnego rodzaju bariery, które tworzy na ich drodze człowiek.

Nasi uczniowie poznają tajemnice świata zwierząt na lekcjach biologii, częściowo także geografii. Wiele z nich posiada także zwierzęta, którymi opiekuje się na co dzień. Dzieci mają niejednokrotnie silnie rozwiniętą empatię wobec zwierząt. Czasami lepiej niż osoby dorosłe zauważają ich problemy i są skłonne do pomocy. Dlatego też wydaje się celowe wykorzystanie potencjału, który posiada ten temat także do rozwijania sprawności językowych.

Jak pokazuje doświadczenie uczniowie pracujący z historyjką obrazkową² o Stefanie, małym łosiu, któ-

ry zabłądził w lesie i na którego drodze pojawia się autostrada, która uniemożliwia mu powrót do domu (patrz załącznik nr 2), są silnie zmotywowani do mówienia – zarówno w fazie omawiania poszczególnych obrazków, jak i w fazie transferu. Historyjka, która zwraca uwagę na bardzo aktualny nie tylko w Polsce problem (choć w kontekście polskim w związku z intensywnością prac przy budowie nowych dróg i autostrad jest on szczególnie aktualny), nadaje się do pracy zarówno z uczniami na poziomie biegłości językowej A1 jak i na poziomach wyższych. W przypadku poziomu A1/A2 konieczne będzie z pewnością wprowadzenie odpowiedniego słownictwa (patrz załącznik nr 4), choć historyjka jest na tyle nieskomplikowana, że da się ją opowiedzieć bardzo prostymi zdaniami (patrz załącznik nr 3 i 5). Uczniowie bardziej biegli językowo mogą przed rozpoczęciem opowiadania historyjki zebrać także informacje o głównym jej bohaterze, tj. o łosiu (patrz załącznik nr 1), i opisać jego wygląd, obszar na którym występuje lub zwyczaje żywieniowe itp. Dobrym uzupełnieniem będzie także przypomnienie uczniom ich wiedzy na temat innych zwierząt (patrz załącznik nr 6).

* * *

Grupa docelowa: dzieci i młodzież (stopień biegłości językowej A1-B1);

Ramy czasowe: od 1 do 2 godzin lekcyjnych (w zależności od poziomu językowego i wieku uczniów/ w zależności od wybranego wariantu (por. poniżej „Możliwy przebieg zajęć”);

Materiały nauczania/pomoce dydaktyczne: skopiowane karty pracy (patrz załączniki); słowniki; ewentualnie także komputery z dostępem do Internetu i materiały ilustracyjne zebrane przez uczniów w ramach zadania domowego.

Cele lekcji:

a) cel praktyczno-komunikacyjny: rozwijanie umiejętności mówienia (opis obrazków z załącznika

¹ Dr Sebastian Chudak jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

² Więcej na temat wykorzystania historyjek obrazkowych w dydaktyce języków obcych np. w artykule Maria da Luz Videira Murta „Vater und Sohn im Anfängerunterricht” w czasopiśmie „Fremdsprache Deutsch” (nr 5, Das Bild im Unterricht, 1991) i w innych artykułach z tego samego numeru.

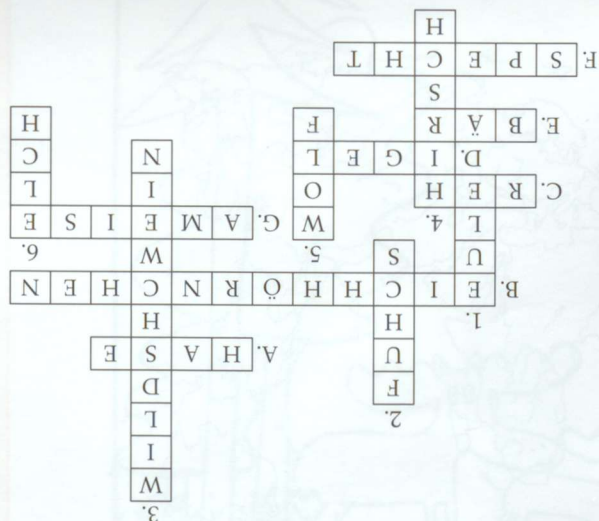
nr 2) i czytania (praca z załącznikiem nr 5) lub ewentualnie słuchania ze zrozumieniem (w przypadku, gdyby tekst z załącznika nr 3 został zaprezentowany przez nauczyciela);

- b) cel kształceniowy: rozszerzenie i utrwalenie słownictwa na temat „Elch” i „Waldbewohner”; utrwalenie wybranych struktur językowych (na poziomie A1/A2 przede wszystkim form czasu teraźniejszego i rekcji czasownika, w grupach na poziomie B1 także form czasu przeszłego);
- c) cel wychowawczy: rozwijanie empatii uczniów (uwrażliwienie ich na problemy zwierząt), wdrażanie uczniów do pracy w parach i grupach.

Możliwy przebieg zajęć:

1. Celem zadań z załącznika nr 1 jest aktywizacja wiedzy uczniów na temat wyglądu i zwyczajów łosia oraz obszaru jego występowania. Z przedstawionego wokół znajdującej się w załączniku ilustracji uczniowie mają za zadanie wybrać te elementy, które pasują do łosia i stworzyć spójny opis. Podpowiadamy: Łoś z całą pewnością nie jest drapieżnikiem, nie ma zatem ostrych pazurów ani kłów...
2. W załączniku nr 2 znajduje się główny element naszej lekcji, tj. historyjka o małym łosiu, Stefanie. Jak wspomnieliśmy już wyżej (patrz cele lekcji) możliwe są trzy warianty pracy. W przypadku opisywania przez uczniów obrazków prezentacja historyjki może nastąpić w formie tzw. rozsypanki obrazkowej. Chodzi o to, aby uczniowie (najlepiej w parach lub grupach) sami zdecydowali o prawidłowej kolejności obrazków i ułożyli do nich odpowiednią opowieść (pomóc może im w tym słownictwo zebrane w załączniku nr 4). W pozostałych wspomnianych powyżej przypadkach ta sama rozsypanka obrazkowa może posłużyć za element kontroli stopnia zrozumienia tekstu.

Lösung: Die 1N 2A 3T 4U 5R braucht unsere 6H 7I 8L 9F 10Ei

Załącznik nr 6

3. Zdania z załącznika nr 5 przeznaczone są dla uczniów o niższym poziomie biegłości językowej. Mogą być one użyte jako element kontroli stopnia zrozumienia tekstu po jego uprzedniej prezentacji przez nauczyciela (tekst w załączniku nr 3). Ich przyporządkowywanie do odpowiednich ilustracji przyczyni się także z pewnością do treningu czytania ze zrozumieniem (rozwiązanie porównaj z tekstem z załącznika nr 3).

4. W załączniku nr 6 znajduje się krzyżówka zawierająca trzynaście jednostek leksykalnych, z których znaczna część powinna być znana uczniom. Rozwiązując ją uczniowie mogą sprawdzić poziom swojej wiedzy na temat mieszkańców lasów. Uczniowie o niższej biegłości językowej mogą otrzymać dodatkową pomoc w postaci tzw. rozsypanek literowych, z których utworzyć należy nazwy poszczególnych zwierząt:

1. L U E E
2. S U H C F
3. N W S H C I E W D L I
4. H R C S I H
5. F L O W
6. L H C E
- A. A E H S
- B. E E N N C C H H H I R Ö
- C. E H R
- D. L E I G
- E. R B Ä
- F. T E P S H C
- G. E E M S I A

Dodatkowo uczniowie mogą w ramach zadania domowego:

- a) stworzyć krótkie opisy poszczególnych zwierząt (analogicznie do opisu łosia z załącznika nr 1),
- b) opracować plakaty propagujące ideę wyrażoną w rozwiązaniu krzyżówki, które następnie będą zaprezentowane i omówione w plenum.

Załącznik nr 1
Obszar występowania łosia na świecie

Rozwiązania:

Das Bild unten zeigt einen Elch. Beschreib das Tier! Die Wörter um das Bild herum helfen dir dabei. Nicht alles, was hier geschrieben steht, trifft aber auf den Elch zu!

ein Kinnbart

einem Hirsch ähnlich

breite Oberlippe

bis 2,30 Meter groß

Pflanzen, vor allem junge Baumtriebe und Blätter

nachaktiv

tagaktiv

lange Beine

Paarhufer

dunkles und hartes Haar

langer Schwanz

große Ohren

ein Geweih

gestreiftes Fell

bis drei Meter lang

bis 800 Kilogramm schwer

Einzelgänger

ein Raubtier

scharfe Zähne

scharfe Krallen

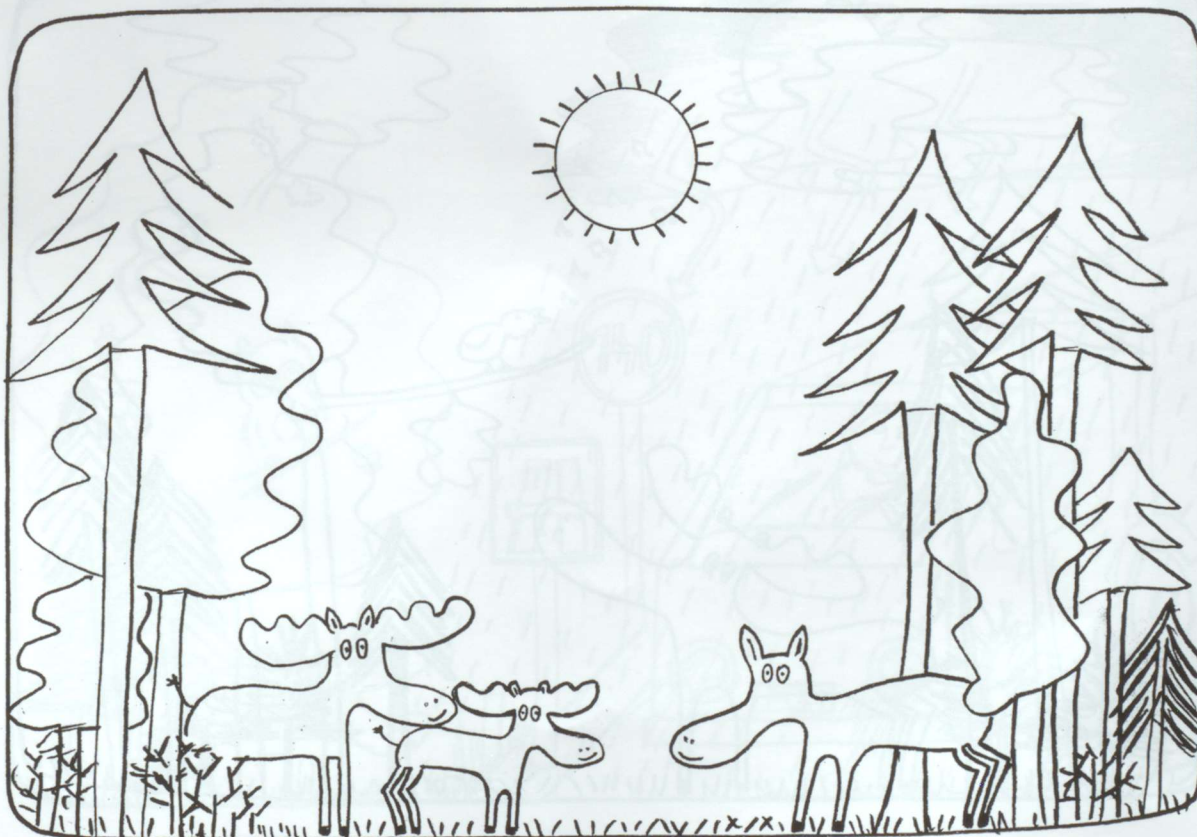
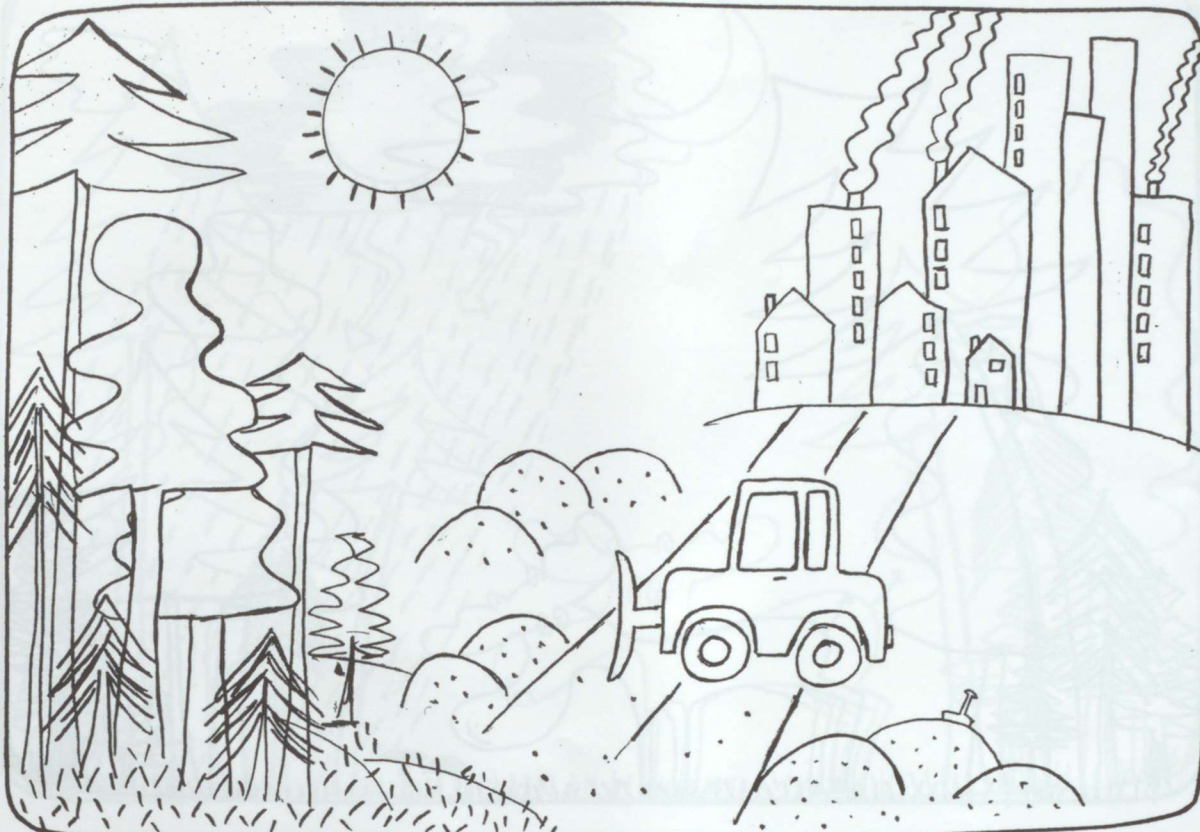
ein Buckel, der mit langen abstehenden Haaren bedeckt ist

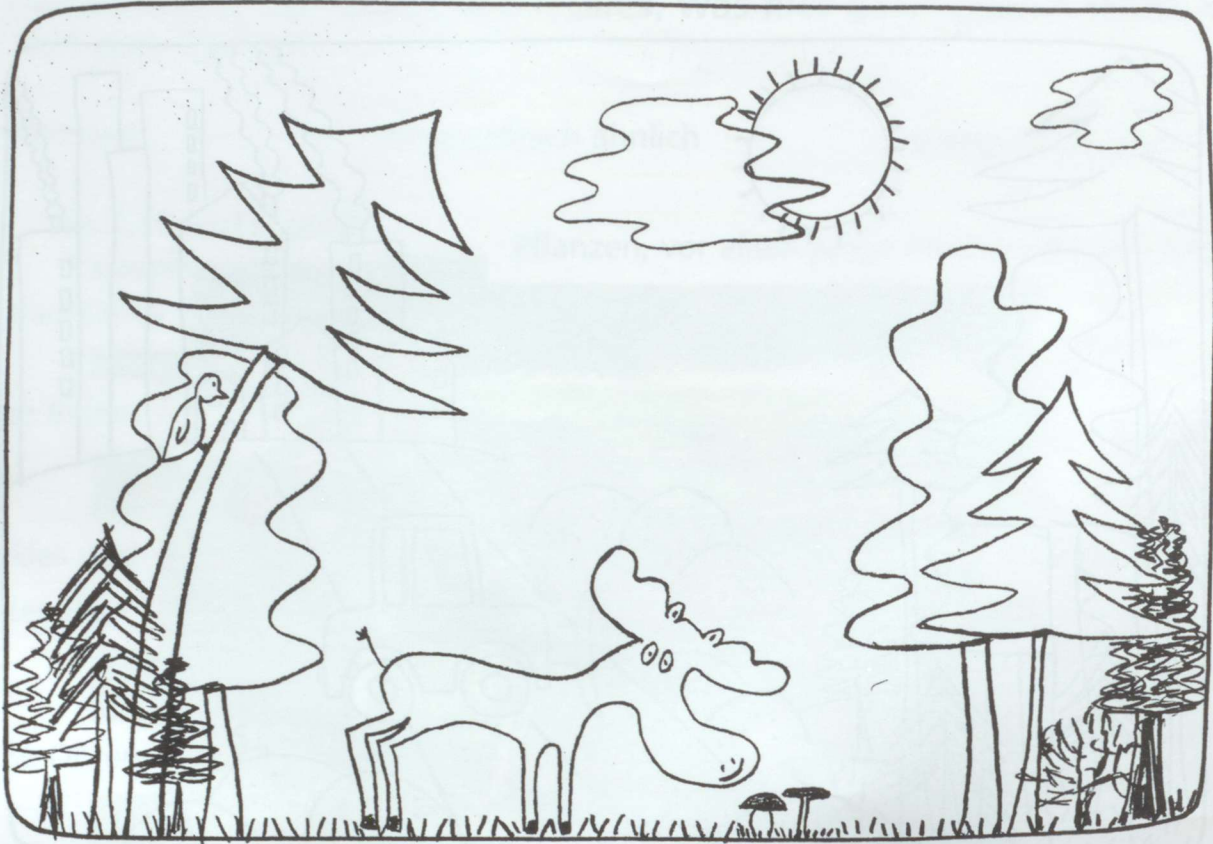

Wo auf der Welt leben Elche? Markiere auf der Karte!

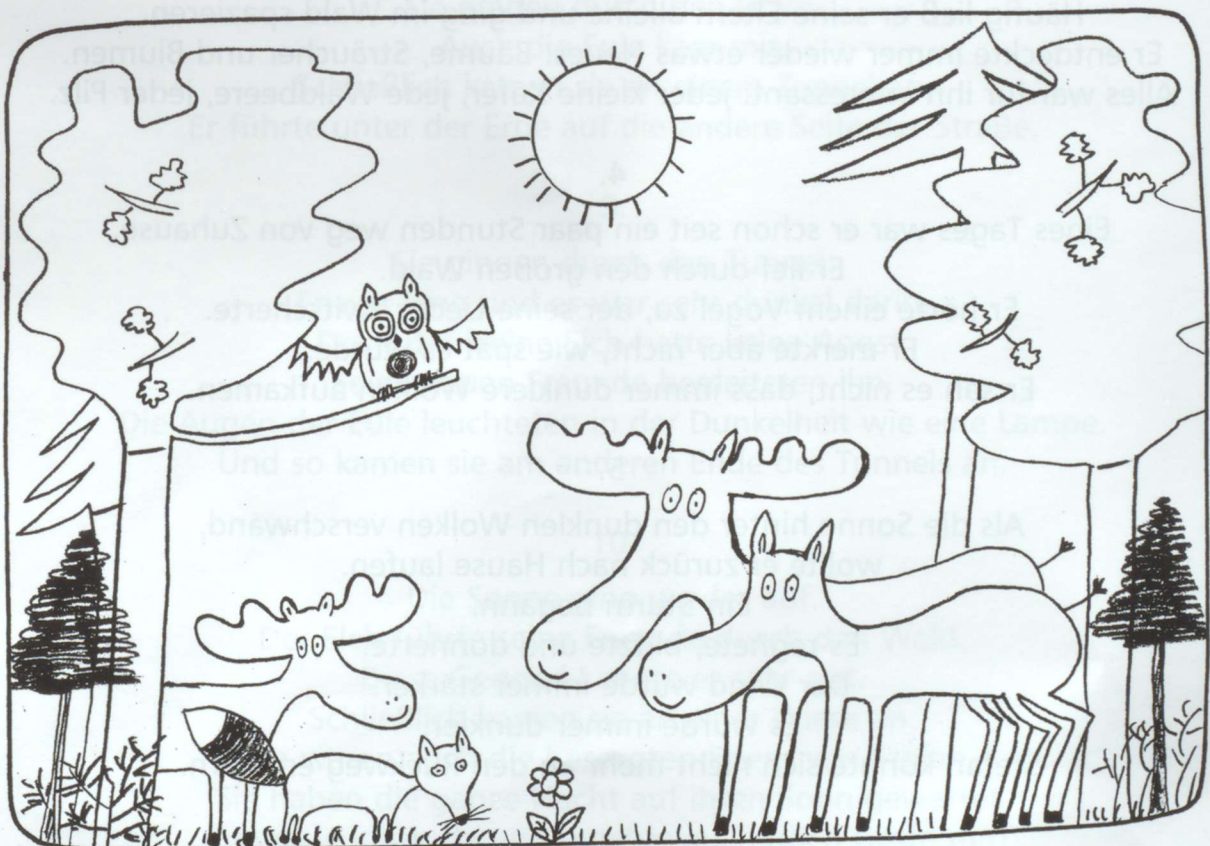
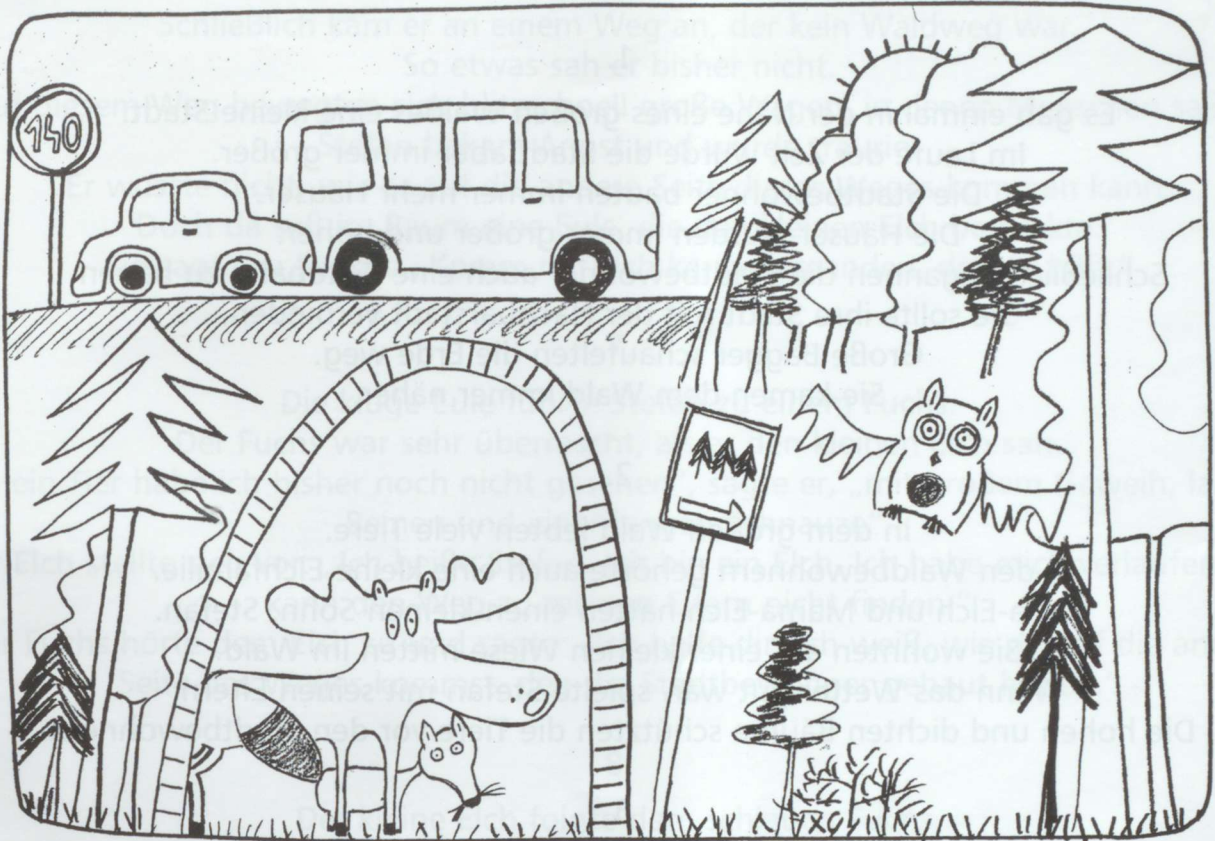
Die Geschichte von Stefan, einem kleinen Elch, der sich im Wald verlor

Die Geschichte von Stefan, einem kleinen Elch, der sich im Wald verlieb

1.

Es gab einmal in der Nähe eines großen Waldes eine kleine Stadt.
Im Laufe der Zeit wurde die Stadt aber immer größer.
Die Stadtbewohner bauten immer mehr Häuser.
Die Häuser wurden immer größer und höher.
Schließlich begannen die Stadtbewohner auch eine Autobahn zu bauen.
Sie sollte ihre Stadt mit der Nachbarstadt verbinden.
Große Bagger schaufelten die Erde weg.
Sie kamen dem Wald immer näher.

2.

In dem großen Wald lebten viele Tiere.
Zu den Waldbewohnern gehörte auch eine kleine Elchfamilie.
Papa-Elch und Mama-Elch hatten einen kleinen Sohn, Stefan.
Sie wohnten auf einer kleinen Wiese mitten im Wald.
Wenn das Wetter gut war, spielte Stefan mit seinen Eltern.
Die hohen und dichten Bäume schützten die Tiere vor den Stadtbewohnern.

3.

Stefan, der kleine Elch, war ein sehr neugieriges Kind.
Häufig ließ er seine Eltern alleine und ging im Wald spazieren.
Er entdeckte immer wieder etwas Neues: Bäume, Sträucher und Blumen.
Alles war für ihn interessant: jeder kleine Käfer, jede Waldbeere, jeder Pilz.

4.

Eines Tages war er schon seit ein paar Stunden weg von Zuhause.
Er lief durch den großen Wald.
Er hörte einem Vogel zu, der seine Lieder zwitscherte.
Er merkte aber nicht, wie spät es wurde.
Er sah es nicht, dass immer dunklere Wolken aufkamen.

5.

Als die Sonne hinter den dunklen Wolken verschwand,
wollte er zurück nach Hause laufen.
Ein Sturm begann.
Es regnete, blitzte und donnerte.
Der Wind wurde immer stärker.
Es wurde immer dunkler.
Stefan konnte sich nicht mehr an den Rückweg erinnern.

6.

Schließlich kam er an einem Weg an, der kein Waldweg war.

So etwas sah er bisher nicht.

Auf diesem Weg bewegten sich blitzschnell große Wagen, in denen Menschen saßen.

Stefan bekam Angst und wurde traurig.

Er wusste nicht, wie er auf die andere Seite dieses Weges kommen kann.

Doch da saß im Baum eine Eule, die den kleinen Elch bemerkte.

Sie sagte zu Stefan: „Komm mit! Ich kenne jemanden, der dir hilft.“

7.

Die kluge Eule führte Stefan zu einem Fuchs.

Der Fuchs war sehr überrascht, als er den kleinen Elch sah.

„So ein Tier habe ich bisher noch nicht gesehen“, sagte er, „mit großem Geweih, langen Beinen und einer langen Schnauze“.

Der Elch stellte sich vor: „Ich heiße Stefan. Ich bin ein Elch. Ich habe mich verlaufen und kann den Weg zu meinen Eltern nicht finden.“

Der Fuchs hörte dem Elch zu und sagte: „Ich helfe dir. Ich weiß, wie du auf die andere Seite des Weges kommst, den die Stadtbewohner gebaut haben.“

8.

Der kleine Elch folgte dem schlaunen Fuchs.

Es hörte auf zu regnen und der Mond schien.

Sie gingen durch den Wald.

Auch die Eule kam mit.

Schließlich kamen sie an einem Tunnel an.

Er führte unter der Erde auf die andere Seite der Straße.

9.

Sie gingen durch den Tunnel.

Er war lang und es war sehr dunkel darin.

Doch der kleine Elch hatte keine Angst.

Seine neuen Freunde begleiteten ihn.

Die Augen der Eule leuchteten in der Dunkelheit wie eine Lampe.

Und so kamen sie am anderen Ende des Tunnels an.

10.

Die Sonne ging wieder auf.

Der Elch führte seine Freunde durch den Wald.

Diese Gegend kannte er sehr gut.

Schließlich kamen sie an einer Wiese an.

Da waren auch die besorgten Eltern von Stefan.

Sie haben die ganze Nacht auf ihren Sohn gewartet.

Er war endlich da und brachte auch noch Gäste mit!

Unten findest du zu jedem Bild ein paar Wörter und/oder Wendungen. Bilde Sätze mit diesen Wörtern und/oder Wendungen! Erzähl die Geschichte von Stefan, dem kleinen Elch!

1.
in der Nähe ... (Gen.)
größer/ höher werden
das Haus, die Häuser
die Autobahn
etw. verbinden mit etw. (Dat.)
die Stadt, die Nachbarstadt
der Stadtbewohner, -
der Bagger, -
etw. (Akk.) wegschaufeln
etw. (Dat.) näher kommen

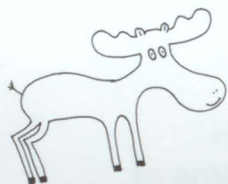

- der Pilz, die Pilze
interessant sein für jemanden (Akk.)

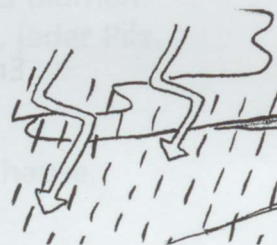
4.
weg von Zuhause sein
laufen
jemandem (Dat.) zuhören
(etw. (Akk.)) zwitschern
spät werden
aufkommen (z.B. Wolken
kommen auf)

2.
das Tier, die Tiere
der Elch, die Elche
der Waldbewohner, -
die Wiese
wohnen in ... (Dat.)/ auf ... (Dat.)
das Wetter
spielen mit jemandem (Dat.)
der Baum, die Bäume
jemanden (Akk.) schützen vor etw. (Dat.)

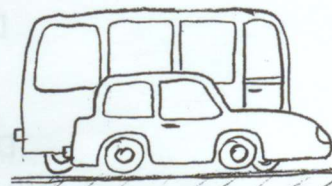
5.
die Sonne
verschwinden hinter etw. (Dat.)
der Sturm, die Stürme
blitzen
donnern
regnen
der Wind
der Rückweg
sich an etw. (Akk.) erinnern

3.
das Kind, die Kinder
neugierig
jemanden (Akk.) alleine lassen
spazieren gehen
etw. (Akk.) entdecken
der Strauch, die Sträucher
die Blume, die Blumen
der Käfer, -
die Waldbeere, die Waldbeeren

6.
an etw. (Dat.) ankommen
sich bewegen
blitzschnell
der Wagen, -
der Mensch,
die Menschen
Angst bekommen
traurig werden

Załącznik nr 4, cd.

die Eule, die Eulen
im Baum/ auf einem Ast sitzen
jemanden (Akk.) kennen
jemandem (Dat.) helfen

7.
der Fuchs, die Füchse
überrascht sein
sich vorstellen
sich verlaufen
etw. (Akk.) nicht mehr finden
jemandem (Dat.) zuhören

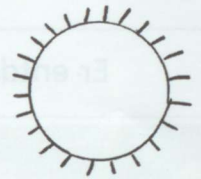

8.
jemandem (Dat.) folgen
schlau
der Mond
scheinen

mitkommen
der Tunnel, -
an etw. (Dat.) ankommen

9.
durch etw. (Akk.) gehen
jemanden (Akk.) begleiten
leuchten
die Dunkelheit
die Lampe, -
ankommen

10.
aufgehen
besorgt
auf jemanden (Akk.) warten
der Gast, die Gäste
jemanden/ etw. (Akk.) mitbringen

Rozsypanki literowe do załącznika 6

1. L U E E

2. S U H C F

3. N W S H C I E W D L I

4. H R C S I H

5. F L O W

6. L H C E

A. A E H S

B. E E N N C C H H H I R O

C. E H R

D. L E I G

E. R B A

F. T E P S H C

G. E E M S I A

In der Nähe eines Waldes gibt es eine Stadt.

Die Stadtbewohner bauen eine Autobahn.

In dem Wald wohnt eine Elchfamilie.

Papa-Elch und Mama-Elch haben einen kleinen Sohn, Stefan.

Stefan ist ein sehr neugieriges Kind.

Er entdeckt im Wald immer wieder etwas neues: Bäume, Blumen und Pilze.

Er hört Vögeln beim Singen zu.

Er merkt aber nicht, dass dunkle Wolken aufkommen.

Die Sonne verschwindet hinter den Wolken.

Ein Sturm beginnt.

Er findet den Weg zu seinen Eltern nicht wieder.

Er ist traurig und hat Angst.

Zusammen mit einer Eule geht er zu einem Fuchs.

Der Fuchs kennt den Weg zu Stefans Eltern.

Sie gehen zusammen durch den Wald.

Der Mond scheint.

Sie finden einen Tunnel.

In dem Tunnel ist es dunkel aber die Augen der Eule leuchten wie eine Lampe.

Sie kommen am anderen Ende des Tunnels an.

Die Sonne geht wieder auf und Stefan findet seine Eltern wieder.

Kennst Du die Namen dieser Waldbewohner? Die Buchstaben aus den nummerierten Feldern ergeben einen Teil der Lösung.

Senkrecht

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Waagerecht

A.

B.

C.

D.

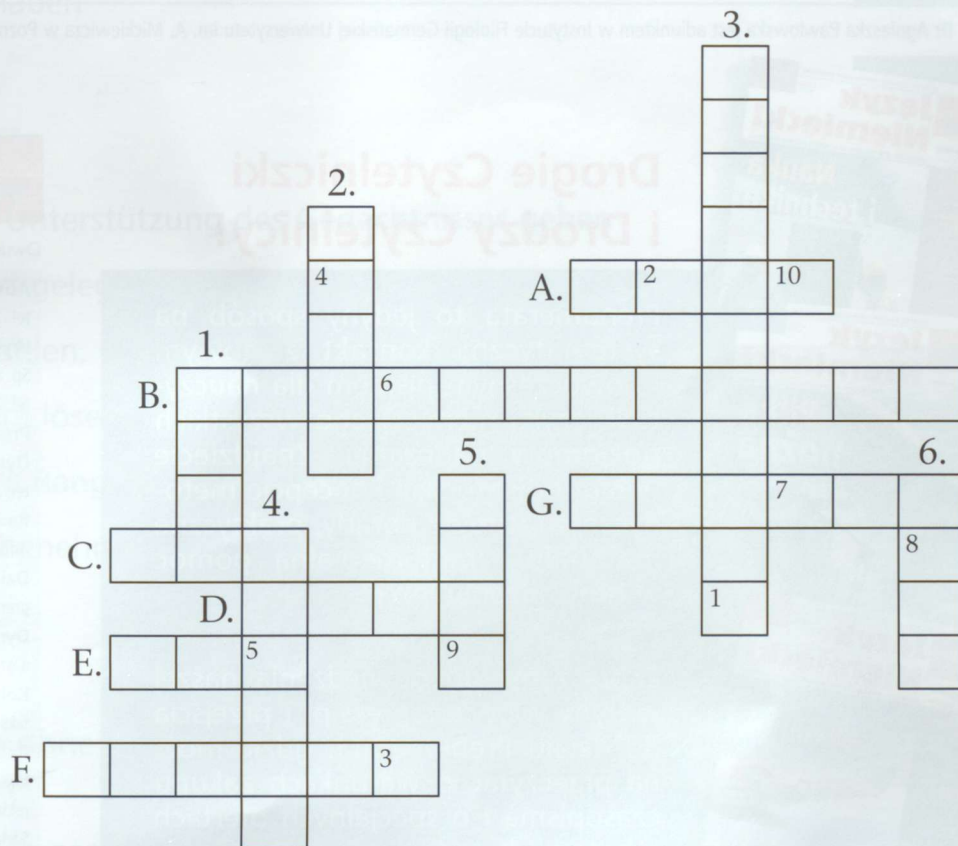
F.

E.

G.

Lösung: Die 1 ___ 2 ___ 3 ___ 4 ___ 5 ___ braucht unsere 6 ___ 7 ___ 8 ___ 9 ___ 10 ___!

Im Großstadtdschungel

Chociaż zwierzęta dzielą z człowiekiem miejsce na Ziemi nie od dziś, ten zapomina często o ich odwiecznym prawie do egzystencji. Zabiera im coraz większe obszary lasów, pól, łąk, by stawiać nowe osiedla, budować drogi czy centra handlowe. Ta, skądinąd nieunikniona, ekspansja cywilizacji oznacza dla zwierząt nie lada wyzwanie, doprowadzając do ich przymusowego przesiedlania, pozbawienia naturalnego środowiska czy nawet wyginięcia całych gatunków. Trudno się zatem dziwić, iż wygłodniałe i dezorientowane zwierzęta podążają do miast w poszukiwaniu jedzenia czy miejsca dla swego potomstwa, skoro odebrano im ich dom.

Wspomniany temat poruszony został w artykule *Von Bordsteinfüchsen und Balkonenten – wie sich Tiere in der Stadt einrichten* (Fluter, nr 26 2008, s. 40–42) André Kenera, któremu Autorka dziękuje za zgodę na bezpłatne wykorzystanie materiału do celów niniejszego artykułu. Także pani Christa Tätz oraz p. Thorsten Schilling (Bundeszentrale für politische Bildung) wyrazili zgodę na dydaktyzację wymienionego materiału i dlatego Au-

torka również im składa serdeczne podziękowania.

Celem ćwiczeń dla poziomu B1/B2 jest nie tylko utrwalenie/ poszerzenie leksyki nt. świata zwierząt, ale także uwrażliwienie na współczesne problemy cywilizacyjne. Zadania są także sposobnością do pracy ze słownikami mono- i bilingwalnymi, przy czym ostatnie z nich stanowić może przyczynek do wspierania sprawności pisania poprzez pisanie kreatywne.

Zadanie pierwsze (zał. nr 1) polega na przyporządkowaniu zwrotów idiomatycznych do ich znaczeń (praca w parach, plenum), drugie (zał. nr 2) na określeniu prawdziwości podanych zdań po uprzednim przeczytaniu tekstu autentycznego (praca samodzielna, plenum), trzecie (zał. nr 3) na zebraniu w formie tabelarycznej wybranych informacji zawartych w tekście (praca w parach, plenum), czwarte (zał. nr 4) dotyczy wyszukania w tekście wyrazów, których znaczenie podano w ćwiczeniu (praca w parach, plenum). Ostatnie zadanie (zał. nr 5) dotyczy pisania kreatywnego na podany temat (praca w grupach, plenum).

Załącznik nr 2.
1. R; 2. F; 3. F; 4. R; 5. F; 6. F; 7. R; 8. F

Załącznik nr 1.
1. H; 2. C; 3. F; 4. B; 5. J; 6. A; 7. D; 8. I; 9. G; 10. E

Propozycje rozwiązań:

Załącznik nr 4.

1. das Rudel; 2. der Straßenzug; 3. der Kadaver; 4. scheu; 5. das Schlaraffenland; 6. das Mosaik; 7. der Biotop; 8. Klappen

1 Dr Agnieszka Pawłowska jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Drogie Czytelniczki i Drodzy Czytelnicy!

Prenumerata to jedyny sposób na systematyczny kontakt z nowym i nowoczesnym piśmem dla nauczycieli języka niemieckiego wszystkich poziomów nauczania. Znajdziecie w nim nowatorskie koncepcje metodyczne, fachowe porady, praktyczne materiały i multimedialną pomoc w prowadzeniu lekcji.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej witryny www.edupress.pl i przejścia do działu Prenumerata, gdzie można przeczytać o warunkach zakupu czasopisma i o specjalnych ofertach rabatowych.

piśmo dla nauczycieli i lektorów języka niemieckiego
Język Niemiecki
praktyczne, profesjonalne, na wszystkie poziomy nauczania

edu PRESS Czasopisma Pedagogiczne

Dwumiesięcznik, nakład 5000 egz.

Adres redakcji: 01-194 Warszawa, ul. Młynarska 8/12, tel. 22 244 84 00

Wydawca: Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, Sp. z o.o. ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa, tel. 22 244 84 00, faks 22 244 84 20

Prezes zarządu: Michał Włodarczyk

Dyrektor wydawniczy: Józef Szewczyk, tel. 22 244 84 70, j.szewczyk@raabe.com.pl

Redakcja: Renata Rybarczyk (redaktor naczelny), Anna Kontkiewicz (sekretarz redakcji)

Dział obsługi klienta: tel. 22 244 84 11, prenumerata@raabe.com.pl

Dyrektor zarządzający: Anna Gryczewska, a.gryczewska@raabe.com.pl

Kolportaż: Anna Niepiekło, tel. 22 244 84 78, faks 22 244 84 76, a.niepieklo@raabe.com.pl

Reklama: Andrzej Idziak tel. 22 244 84 77, faks 22 244 84 76, kom. 692 277 761, reklama@raabe.com.pl

Skład i łamanie: Vega design

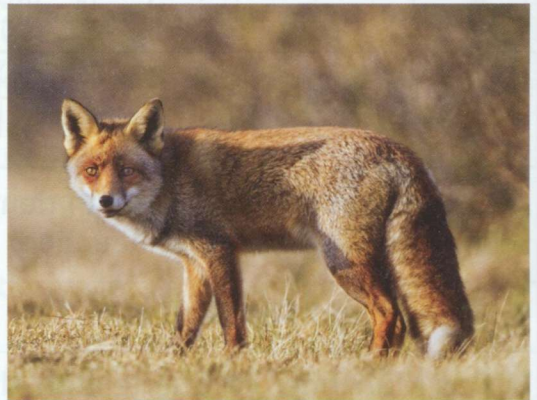
Druk i oprawa: Drukarnia Paper&Tinta

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony w Internecie www.edupress.pl

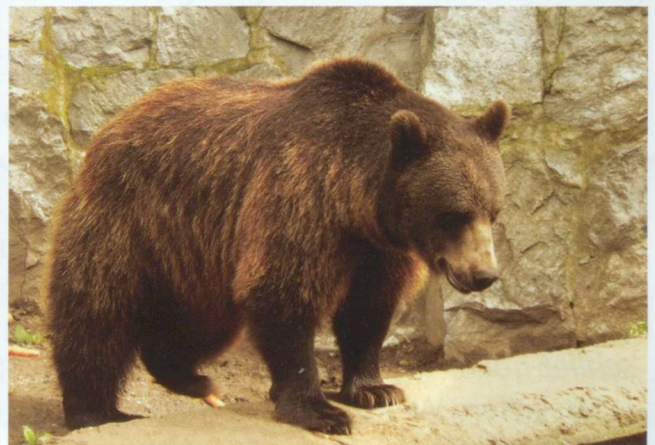
Welche Bedeutung haben die idiomatischen Wendungen unten? Arbeitet zu zweit!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. fleißig wie eine Ameise sein
2. j-m einen Bären aufbinden
3. sich wie ein Elefant im Porzellanladen benehmen
4. wo sich Fuchs und Hase gute Nacht sagen
5. auf den Hund kommen
6. j-m eine Eselsbrücke bauen
7. die Kuh vom Eis bringen
8. um etwas wie die Katze um den heißen Brei herumgehen
9. einen Frosch im Hals haben
10. ein großes Tier sein

- a. j-m einen Hinweis zur Unterstützung des Gedächtnisses geben
- b. an einem einsamen Ort gelegen sein
- c. j-m Unwahrheiten erzählen, die er glaubt
- d. ein schwieriges Problem lösen
- e. eine Person von hohem Rang sein
- f. sich sehr ungeschickt benehmen
- g. heiser sein
- h. emsig arbeiten
- i. über etwas sprechen, ohne aber auf das Eigentliche einzugehen
- j. in schlechte Verhältnisse geraten

Lies den Text unten und entscheide: richtig oder falsch?

	R	F
1. Eine junge Berlinerin ist in den frühen Morgenstunden einer Schar Wildschweine begegnet, als sie sich auf den Nachhauseweg machte.		
2. In Zürich (Österreich) leben zehnmal so viele Füchse, Dachse und Igel pro Quadratmeter wie in den ländlichen Gegenden des erwähnten Staates.		
3. Nicht nur Tauben, Ratten und Füchse sondern auch Wildschweine können inzwischen als „reine“ Stadtexemplare bezeichnet werden.		
4. Füchse haben es gelernt, an den Tagen der Müllabfuhr in Wohnsiedlungen aufzutauchen.		
5. Tauben und Spatzen lassen sich von Fußgängern nie aufschrecken.		
6. Das Münchner Wildtiertelefon klingelt durchschnittlich zehnmal pro Tag.		
7. Da Wälder und der Tiergarten 20 Prozent der Fläche Berlins ausmachen, stellen sie einen tierfreundlichen Lebensraum dar.		
8. Balkonkrähen stürzen oft in die Tiefe.		

Die Einwanderer

Von Bordsteinfüchsen und Balkonenten – wie sich Tiere in der Stadt einrichten²

„Ich war nachts noch bei einer Freundin. Bekannte hatten erzählt, sie hätten hier schon Wildschweine gesehen. Ich dachte: Unsinn! Als ich gegen drei Uhr morgens nach Hause gehen wollte, traute ich meinen Augen kaum: Da waren sie – ein Rudel von bestimmt vierzig Tieren. Sie blockierten die Straße. Ich traute mich nicht vorbei. Also kehrte ich zu meiner Freundin zurück und schlief bei ihr.“

So vielen Wildschweinen auf einmal zu begegnen ist selbst in freier Natur ein

² Herzlicher Dank gilt an dieser Stelle Frau Christa Tätz und Herrn Thorsten Schilling (Bundeszentrale für politische Bildung) und im Besonderen Herrn André Kerner, dem Autor des in *Fluter* veröffentlichten Beitrags *Von Bordsteinfüchsen und Balkonenten – wie sich Tiere in der Stadt einrichten* (Nr. 26 2008, S. 40-42), dank deren Einverständnis der erwähnte Beitrag im vorliegenden Artikel kostenfrei abgedruckt und didaktisiert werden durfte.

großer Zufall. Die beschriebene Szene jedoch spielt im Berliner Stadtteil Eichkamp, im Sommer 2007. Die 26-jährige Russin Zoya Afanasyeva erzählt davon auf fluter.de: „In Russland wird mir keiner glauben, dass es in Berlin Wildtiere gibt.“

Dabei ist es keine Seltenheit, dass Tiere in Metropolen ziehen. In Zürich leben zehnmal so viele Füchse, Dachse und Igel pro Quadratmeter wie in den ländlichen Gegenden der Schweiz. In New York wird seit Ende der Neunziger eine wachsende Anzahl von Wanderfalken beobachtet, die in der Stadt brüten. Und wartet man im Münchner Osten zu später Stunde auf die Nachttram, kommt eher ein Igel vorbei denn ein Mensch.

Einer Schätzung des Naturschutzbunds Berlin (NABU) zufolge gibt es in der Hauptstadt 53 Säugetier- und 180 Vogelarten. Die Zahlen sind in den letzten fünfzig Jahren deutlich angestiegen. „Etwa 5000 bis 8000 Wildschweine leben hier“, schätzt Marc Franusch vom Landesforstamt Berlin. Die Tiere merken sich Plätze, an denen sie zu fressen fanden, und kehren dorthin zurück. Nicht alle verlegen ihren Lebensmittelpunkt vollständig in die Stadt: Wildschweine machen auf der Suche nach Nahrung nur Ausflüge in besiedelte Gegenden. Von Tauben, Ratten und mittlerweile auch von Füchsen gibt es jedoch „reine“ Stadtexemplare.

„Man nennt Füchse, die hier geboren werden, tatsächlich Stadtfüchse“, sagt Marc Franusch. Etwa 1000 bis 2000 gibt es in Berlin. „Ein Stadtfuchs wird, solange ihm nicht die Lebensgrundlage entzogen wird, auch nicht wieder aufs Land zurückgehen“, erklärt Franusch weiter. Das Verhalten des Tieres habe sich auf die neue Umgebung eingestellt: mit neu entwickelten Nahrungsstrategien und einem veränderten Lebensrhythmus. Manche Füchse tauchen in bestimmten Straßenzügen gezielt an den Tagen auf, an denen der Müll abgeholt wird. „Einige harren am Straßenrand aus, weil sie

gelernt haben, dass hier regelmäßig andere Tiere überfahren werden“, erklärt Franusch. Deren Kadaver sind Fressen für die Bordsteinfüchse.

Eine ähnliche Entwicklung wie der Fuchs nimmt die Ringeltaube. Ihre Artverwandten, die wir gemeinhin aus den Städten kennen, sind einst aus verwilderten Haustauben hervorgegangen. Während diese den Umgang mit Menschen aus der Erfahrung gelernt hatten, handle es sich bei der Ringeltaube um ein Wildtier, sagt Andreas Kinser, Referent für Forst- und Jagdpolitik der Deutschen Wildtier Stiftung: „Sie ist ursprünglich ein sehr scheuer Waldvogel.“ Mittlerweile komme sie jedoch immer öfter auch in die Stadt, um hier zu brüten. „Wenn man sich ihren Artgenossen im Wald nähert, fliegen diese sofort weg“, so Kinser, „ihre Verwandten in der Stadt lassen sich von Spaziergängern nicht mehr aufschrecken.“ Bei Elstern und Krähen sei das ähnlich. All diese Tiere haben erfahren, dass Menschen

Füchse tauchen an den Tagen auf, an denen der Müll abgeholt wird.

keine unmittelbare Gefahr darstellen. Ganz im Gegenteil: Für Allesfresser (wie Fuchs oder Wildschwein) ist die Großstadt ein Schlaraffenland mit nicht versiegenden Nahrungsquellen. „Manchmal scheint es, dass sich Tiere leichter auf Menschen einstellen können als umgekehrt“, sagt Kinser. In Berlin wurde reagiert: mit der Einrichtung einer Beratungsstelle. Das Wildtiertelefon klingelt im Durchschnitt etwa zehnmal am Tag.

Und es gibt weitere Vorzüge der Städte gegenüber ländlichen Gebieten. Auf engem Raum findet sich ein Mosaik unterschiedlicher Lebensräume: Gärten, Teiche, Parks, Hecken, kleine Wälder. Laut Marc Franusch sei gerade die Durchgrünung Berlins ein Standortvorteil für Tiere: „Fast 20 Prozent hier sind Wälder, der Tiergarten und die übrigen Parks nicht mitgerechnet. Und die Biotope sind untereinander äußerst gut vernetzt.“ Zudem herrschen in Städten verschiedene klimatische Bedingungen. Ein Beispiel: Im Alten Rangierbahnhof auf dem Schöneberger Südgelände gibt es zehnmal so viele Schmetterlingsarten wie auf landwirtschaftlichen Nutzflächen – dort drinnen ist es trocken und gerade im Sommer sehr heiß.

Manchmal geht die Anpassung einer tierischen Art so schnell, dass sie sich selbst dabei in Gefahr begibt. So gibt es in Berlin das Phänomen der Balkonenten. Die häufigste, allseits bekannte Art, die Stockente, weicht aus Mangel an natürlichen Brutplätzen zunehmend auf Balkone aus. Man muss sie jedoch umsiedeln, da der noch nicht flugtüchtige Nachwuchs in die Tiefe stürzen könnte. Die Zahl der Tiere, die von dort geborgen wurden, hat sich zwischen 2003 und 2006 auf mehr als 1200 verdoppelt.

Trotz dieser Zahlen: Eine vollständige Landflucht der Tiere ist nicht zu befürchten. Auf ein Miteinander müssen sich beide, Mensch und Tier, jedoch einrichten. Ihre Einwohnerzahlen steigen gemeinsam stetig an. Meist klappt das Zusammenleben auch überraschend gut. Und sollten plötzlich vierzig Wildschweine die Straße blockieren, hilft immer noch: weglaufen.

Lest den Text noch einmal und sammelt die Informationen zu den angegebenen Tieren! Arbeitet zu zweit!

Tiere in der Stadt? = Stadttiere?

Wildschweine	
Füchse	
Ringeltauben	
Balkonenten	

Załącznik nr 4

Um welche Wörter aus dem obigen Text handelt es sich? Arbeitet zu zweit!

1.		wild lebende Tiere der gleichen Art, die sich für eine gewisse Zeit zusammengeschlossen haben
2.		eine Reihe von Häusern auf einer Straße
3.		toter, verwesender Tierkörper
4.		ängstlich
5.		märchenhaftes Land, in dem Faulenzer und Schlemmer leben
6.		ein aus Steinen bzw. Glasstücken bestehendes Ornament
7.		ein Lebensraum mit für sich typischen Tieren und Pflanzen
8.		gelingen

Załącznik nr 5

Ein kleiner Pinguin war bei seinem Freund Fred im Zoo zu Besuch. Als er nach Hause zurückkehrte, begann er seiner Familie sofort zu erzählen, was er in der Großstadt alles gesehen und erlebt hat. Seinen spannenden Bericht fing er mit dem folgenden Satz an:

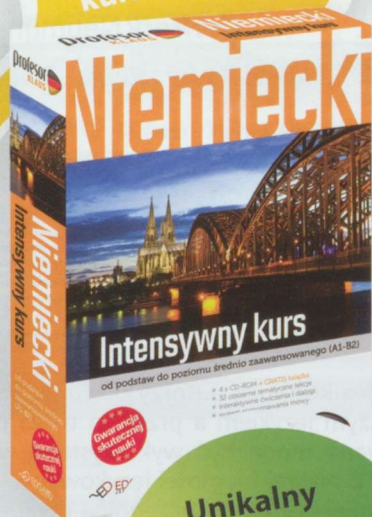
Ich habe gar nicht gewusst, dass Menschen so komische Wesen sind!

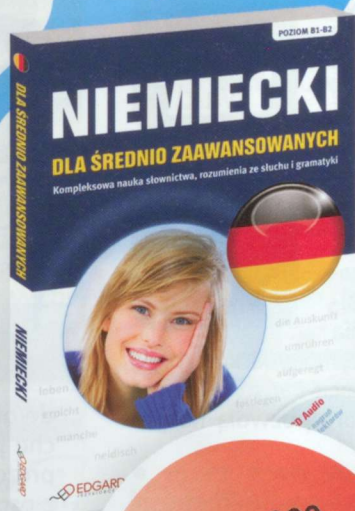
Wszystko do nauki języka niemieckiego!

Intensywna
nauka języka
Multimedialny
kurs od podstaw

Książka
+ CD gratis
Nauka słownictwa
i gramatyki

125 zagadnień,
250 ćwiczeń
do matury
i certyfikatów

Unikalny
pakiet:
Książka, CD,
fiszki i program

Fiszki - 1000
niezbędnych słów
+ CD-ROM
(program + nagrania)

Ponad 50 testów
z kluczem,
do wykorzystania
na lekcjach

15% rabatu na hasło **NIEMIECKI**

Pełna oferta na www.jezykiobce.pl

EDGARD
JEZYKIOBCE.PL
tel. (22) 853 11 38

Rund um die Natur mit der Maus

... czyli o serwisach internetowych poświęconych światowi roślin i zwierząt, zagrożeniom i ochronie środowiska naturalnego itp.

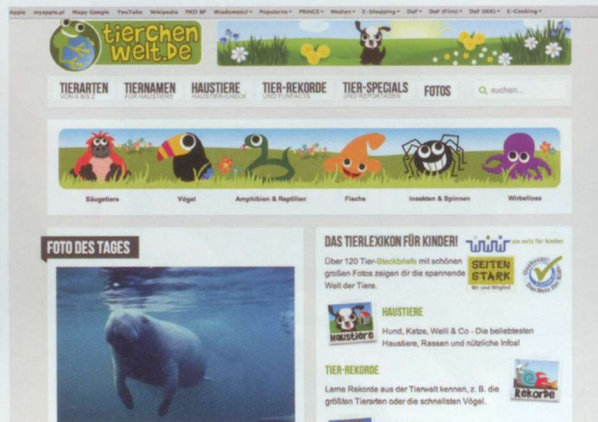
O źródłach informacji o świecie zwierząt pisaliśmy już częściowo w poprzednim numerze „Nauczaj lepiej”. Polecaliśmy wówczas dwie dostępne w Internecie aplikacje (programy na urządzenia mobilne): firmowany przez Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (BMELV) darmowy e-book pt. „Die Waldfibel” (rozmiar 72 MB, ostatnia aktualizacja 23.03.2012) oraz „Vogelführer” (rozmiar 9,3 MB, ostatnia aktualizacja 4.05.2012). W bieżącym wydaniu rubryki „...mit der Maus” pragniemy zwrócić Państwa uwagę na kilka stron internetowych, które pozwolą na pogłębienie refleksji na ten temat:

- www.tierpark.ch – interesująca jest tu rubryka „Tiere”, w której znajdziemy opisy zwierząt zamieszkujących ogród zoologiczny w Goldau (‘Tierliste’); są to typowe zwierzęta zamieszkujące kontynent środkowoeuropejski, takie jak jeże, lisy, gęsi itp.; w tej samej rubryce znajduje się też krótki tekst (nadający się do pracy z uczniami nawet stosunkowo niskim poziomie biegłości językowej), który opisuje dzień w pracy opiekuna zwierząt („Ein Tag mit dem Tierpfleger”);
- bardziej szczegółowe opisy zwierząt znajdziemy np. na stronie www.das-tierlexikon.de, www.tiere-tierarten.de, www.tierenzyklopaedie.de lub www.tierlexikon.ch;
- niektóre ze stron WWW są dedykowane dzieciom (np. www.kinder-tierlexikon.de, www.kindernetz.de).

- [de/oli/tierlexikon](http://www.tierlexikon.de)), ich autorzy posługują się trochę prostszym językiem a przez to treści na nich prezentowane mogą być wykorzystane w pracy z osobami o niższej biegłości językowej;
- w tej ostatniej grupie na szczególną uwagę zasługują strona www.tierchenwelt.de, na której

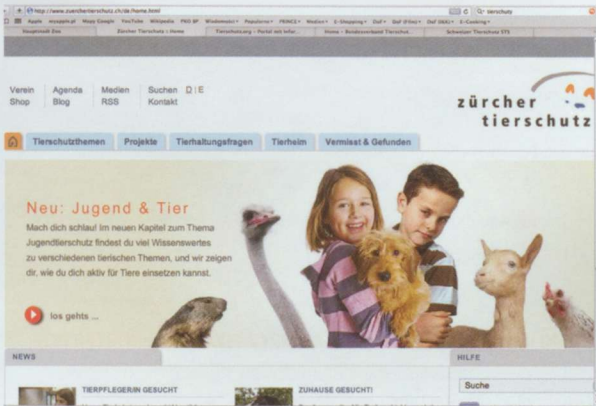
- oprócz rubryki „Tierarten von A bis Z” znajduje się także leksykon zwierzęcych imion („Tiernamen für Haustiere”), opisy wybranych zwierząt domowych („Haustier-Check”) i wiele innych materiałów.
- strony domowe ogrodów zoologicznych, począwszy od niewielkich, zamieszkiwanych głównie przez zwierzęta z kontynentu europejskiego, jak np. www.tierparkneumuenster.de, po duże, jak np. ZOO w Berlinie (www.hauptstadtzoo.de) czy w Hannoverze (www.zoo-hannover.de), na któ-

¹ Dr Sebastian Chudak jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

rych znajdziemy bogaty materiał informacyjny o zamieszkujących poszczególne ogrody zwierzętach, wydarzeniach z życia ogrodów, a nawet zagadki i gry (tu szczególnie wart polecenia jest strona ZOO w Hannoverze i rubryka „ZOO erleben”);

- strony WWW poświęcone ochronie zwierząt, takie jak np. www.zuerchertierschutz.ch (gdzie w rubryce „Tierschutzthemen” znajdziemy informacje o najbardziej aktualnych problemach, jak np. prawach zwierząt, eksperymencie przeprowadzanych na zwierzętach itp.), www.tierschutz.org, www.bv-tierschutz.de czy www.tierschutz.com (tu szczególnie warta polecenia jest rubryka „Themen”).

Ponieważ natura to nie tylko zwierzęta, ale także rośliny polecamy także kilka stron im poświęconych:

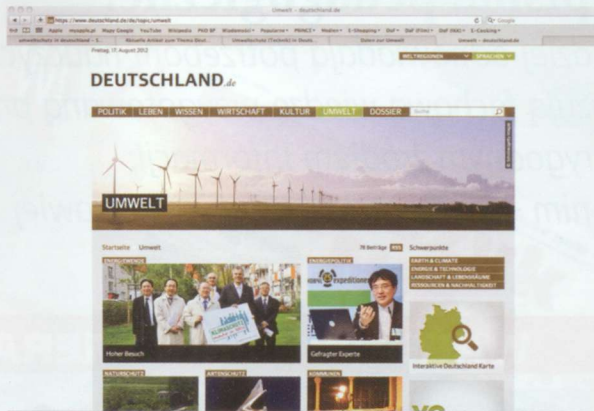
- www.derkleinergarten.de/pflanzenlisten.htm
- www.pflanzen-portal.com
- <http://pflanzen.org/pflanzen/index.htm>

- www.montalegre-do-cercal.com/Pflanzenlexikon/index.html (na tej stronie wśród opisów roślin znajdziemy także opisy grzybów w rubryce „Pilzlexikon”).

Ostatecznie polecamy też kilka stron poświęconych ochronie środowiska naturalnego:

- <http://de.wikipedia.org/wiki/Portal%3AUmweltschutz> – podstrona portalu Wikipedia. de, na której zestawiono linki do wielu ważnych w kontekście „Umweltschutz” haseł,
- www.deutschland.de/de/topic/umwelt – podstronę portalu Deutschland. de z rubrykami zawierającymi materiały na cztery tematy: „Earth & Climate”, „Energie & Technologie”, „Landschaft & Lebensräume”, „Ressourcen & Nachhaltigkeit”,

- stronę www.save-our-world.net, która zawiera informacje na tematy takie, jak np. „Bio Lebensmittel für die Gesundheit”, „Umweltschutz im Alltag” czy też „Wasser sparen: Umwelt schützen”,
- www.umweltschutz-news.de, stronę będącą źródłem aktualnych informacji a zakresu ochrony środowiska w Niemczech,
- strony firmowane przez Ministerstwo do spraw ochrony środowiska: www.umweltbundesamt-daten-zur-umwelt.de i www.umweltbundesamt.de/umweltbewusstsein/ umweltbewusstsein.htm,
- niemiecką stronę organizacji Greenpeace: www.greenpeace.de,
- strony poświęcone znakom, którymi oznacza się ekologiczne produkty i usługi: www.blauer-engel.de, www.gruener-punkt.de, www.bio-siegel.de, paerke.ch.

Drodzy Czytelnicy!

Żyjemy w czasach niezwykłego rozwoju mediów. Lawinowo rośnie liczba informacji i publikacji. Fachowa literatura stała się dziś przewodnikiem po świecie wiedzy. Nie musicie tracić czasu na wyszukiwanie potrzebnych Wam materiałów – na łamach czasopism pedagogicznych znajdziecie informacje o najnowszych osiągnięciach naukowych, artykuły problemowe, scenariusze lekcji, projekty ścieżek edukacyjnych, nowe strategie, metody i techniki nauczania, propozycje metodyczne, pomysły aktywnych form współpracy z dziećmi i rodzicami, materiały do kopiowania oraz wiele innych propozycji, przydatnych w codziennej pracy w szkole lub w przedszkolu.

Czasopisma pedagogiczne:

- najbardziej odpowiadają potrzebom nauczyciela przedmiotu;
- przekazują fachową wiedzę przygotowaną przez najlepszych specjalistów;
- są wiarygodnym źródłem informacji;
- dzięki nim – możecie uczyć lepiej, ciekawiej i bardziej efektywnie.

WARUNKI PRENUMERATY NA 2013 ROK

I. PRENUMERATA ZA POŚREDNICTWEM WYDAWCY

Zamawiając roczną prenumeratę za pośrednictwem wydawcy, otrzymujecie Państwo rabat w wysokości 5% od ceny czasopisma.

Prenumeratę za pośrednictwem Wydawcy można zamówić:

- przez Internet, zakładka „Prenumerata” na stronie www.edupress.pl i w sklepie internetowym www.raabe.com.pl
- e-mailem: prenumerata@raabe.com.pl; ■ telefonicznie, pod numerem (22) 244 84 78, (22) 244 84 07; ■ faksem, z dopiskiem „Prenumerata”, fax: (22) 244 84 10;
- listownie, pod adresem: Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Sp. z o.o. Wola Plaza, ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa

Liczba wydań w 2013 r. (I i II półrocze)	Tytuł czasopisma	Cena 1 wyd. w 2013 r. (w tym 5% VAT)	Prenumerata roczna 2013 r. (w tym 5% VAT)	Prenumerata na I półrocze 2013 r. (w tym 5% VAT)
MIESIĘCZNIKI 11 (6+5)	Matematyka	16,50	181,50	99,00
	Polonistyka	17,50	192,50	105,00
	Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne	19,50	214,50	117,00
	Wychowanie w Przedszkolu z dodatkiem „Poradnik Prawny Nauczyciela i Dyrektora Przedszkola”	18,50	203,50	111,00
	Życie Szkoły (dla nauczycieli klas 1–3)	18,50	203,50	111,00
DZWIEMIESIĘCZNIKI 6 (3+3)	Biologia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Chemia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Fizyka w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Geografia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Polski w Praktyce	19,50	117,00	58,50
	Wiadomości Historyczne	19,50	117,00	58,50
	Język Niemiecki. Nauczaj lepiej!	22,50	135,00	67,50
	Emocje – czasopismo wychowawców, pedagogów i psychologów oraz rodziców	16,50	99,00	49,50

II. PRENUMERATA DOSTARCZANA PRZEZ FIRMY KOLPORTERSKIE:

1. RUCH SA – przez Telefoniczne Biuro Obsługi Klienta (koszt połączenia wg taryfy operatora):
 - połączenie z telefonów stacjonarnych 801 800 803 i z telefonów komórkowych +48 (22) 717 59 59
 - Zamówienia na prenumeratę krajową przyjmują Zespoły Prenumeraty właściwe dla miejsca zamieszkania klienta: www.prenumerata.ruch.com.pl, e-mail: prenumerata@ruch.com.pl
 - Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę: +48 (22) 693 67 75, www.ruch.pol.pl, e-mail: prenumerata@ruch.com.pl

2. GARMOND PRESS – www.gamondpress.pl, tel. (22) 836 70 08, (22) 836 69 21

3. KOLPORTER S.A. – Prenumeratę instytucjonalną można zamawiać w oddziałach firmy Kolporter S.A. na terenie całego kraju. Informacje na stronie internetowej www.kolporter.com.pl

III. PRENUMERATA DOSTARCZANA PRZEZ POCZTĘ POLSKĄ:

4. Zamówienia we wszystkich urzędach pocztowych lub u listonoszy. Zamówienia drogą elektroniczną – www.poczta-polska.pl/prenumerata. Infolinia: działa w dni robocze w godzinach 8:00–20:00:
 - dla korzystających z telefonów stacjonarnych – 801 333 444 (opłata jak za połączenie lokalne)
 - dla korzystających z telefonów komórkowych i z zagranicy – (+48) 43-842-06-00 (opłata wg cennika operatora) 801 333 444.

IV. PRENUMERATA ZAMAWIANA PRZEZ KIOSK24

- www.kiosk24.pl Katalog Edukacja, Oświata.

Zamów prenumeratę przez Internet edupress.pl kiosk24.pl raabe.com.pl

Czasopisma pedagogiczne **Twoim ATUTEM!**

Zamów prenumeratę

Redakcja Czasopism Pedagogicznych EduPress, Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Spółka z o.o.
Wola Plaza, ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa
tel. 22 244 84 78, faks 22 244 84 10, e-mail: prenumerata@raabe.com.pl

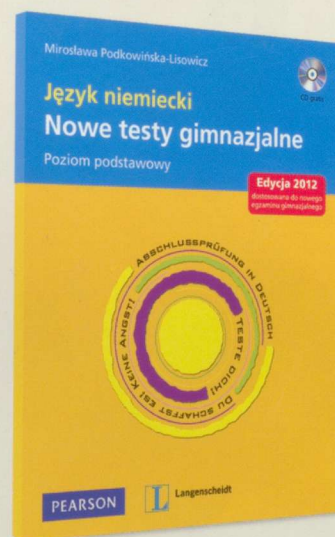
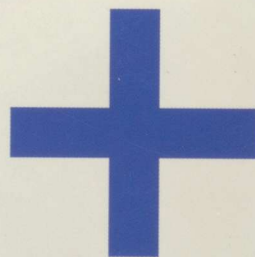
www.edupress.pl

Systematyczne, solidne i skuteczne przygotowanie do egzaminów

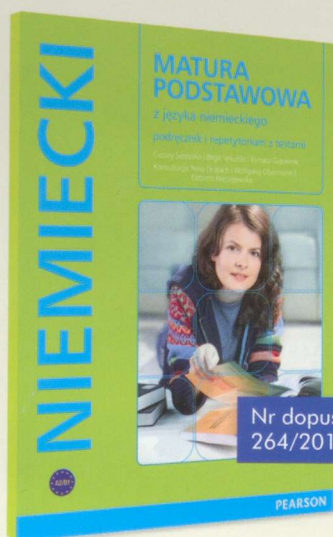
Egzamin gimnazjalny

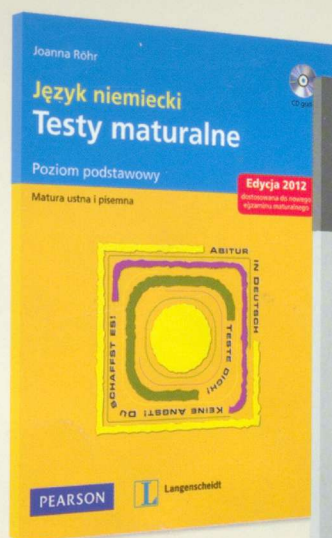
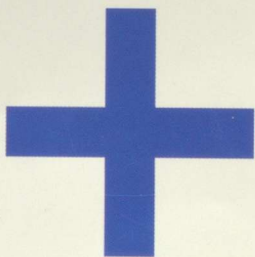
Nr dopuszczenia MEN
179/2012/z1

Egzamin maturalny

Nr dopuszczenia MEN
264/2011/z1

Chcesz zakupić Repetytorium i Testy w promocyjnej ofercie?

Więcej informacji na www.pearson.pl/niemiecki

PEARSON